

Dienst Justitiële Inrichtingen
Ministerie van Veiligheid en Justitie

PPC | Penitentiair Psychiatrische Centra

- > **Bijlage 5:**
Overzicht van lopend onderzoek op het gebied van zorg voor delinquenten met psychiatrische problematiek

augustus 2012

Bijlage 5:

Overzicht van lopend onderzoek op het gebied van zorg voor delinquenten met psychiatrische problematiek

augustus 2012

Dit rapport is verschenen in opdracht van de Dienst Justitiële Inrichtingen, Sector Gevangeniswezen.

Uitgever: Dienst Justitiële Inrichtingen, Den Haag & Impact R&D, Amsterdam.

Auteurs: M. van der Giessen & J. Plaisier
Impact R&D, Prins Hendrikkade 120,
1011 AM Amsterdam, www.mpct.eu

©Augustus 2012, DJI & Impact R&D, auteursrechten voorbehouden.

Inleiding

In dit document is een overzicht opgenomen van lopend onderzoek dat interessant is voor de Penitentiair Psychiatrische Centra (PPC's) van de Dienst Justitiele Inrichtingen. In deze PPC's wordt psychiatrische zorg verleend aan gedetineerden die daarvoor zijn geïndiceerd en die niet voldoende behandeld kunnen worden binnen de reguliere zorg van penitentiaire inrichtingen (PI's). De PPC's zullen in de nabije toekomst gezamenlijk wetenschappelijk onderzoek (laten) verrichten. Om een zinvol onderzoekprogramma op te stellen, om na te gaan welke interessante gegevens binnenkort verwacht mogen worden en om dubbel onderzoek te voorkomen, is een deze inventarisatie gemaakt van lopend onderzoek.

Het overzicht is samengesteld vanuit enkele bestaande databestanden (database Pillo van het EFP, overzicht lopend onderzoek van het WODC, onderzoeksdatabase van de DJI, inventarisatie door het NIFP), een door Impact R&D opgestelde vragenlijst voor de vijf Nederlandse PPC's, en waar mogelijk aangevuld door contactpersonen van de lopende onderzoeken. Niet alle onderzoeken waren voldoende gevorderd om alle gevraagde informatie aan te leveren. Ook waren niet alle instanties in staat om een volledige beschrijving te geven van het bij hun lopend onderzoek. Ontbrekende velden zijn in het overzicht dan ook leeg gelaten.

Het voornaamste criterium voor inclusie in deze inventarisatie was dat het lopend onderzoek relevant is voor de Nederlandse PPC's. Veel van de opgenomen onderzoeken worden dan ook uitgevoerd in PPC's, FPC's, FPK's en FPA's. Onderzoek gericht op TBS- en jeugdige populaties werd enkel opgenomen wanneer de uitkomsten van het onderzoek generaliseerbaar, of anderszinds relevant zijn voor PPC's. Het onderzoek 'Belang van risicotaxatie volgens het multidisciplinair gestructureerd klinisch oordeel' gaat bijvoorbeeld in op dynamische risicofactoren en metingen met de HCR-20 bij een TBS populatie. De TBS populatie verschilt van de PPC populatie, maar meer kennis over dynamische risicofactoren en de validering van de HCR-20 hebben ook toepassingen binnen PPC's. Onderzoeken naar bijvoorbeeld de kenmerken van TBS patiëntengroepen hebben echter geen aanknopingspunten voor PPC's, en zijn buiten beschouwing gelaten.

Enkele 'lopende' onderzoeken waren wel relevant voor PPC's maar zijn toch niet in dit overzicht opgenomen. Het onderzoek 'Effect behandeling op negatieve symptomen, herhaalde metingen met PANNS (BSI-D)' werd bijvoorbeeld achteraf verwijderd omdat een contactpersoon aangaf dat dit onderzoek wel ingepland was, maar nooit is gestart. Andere onderzoeken zijn opgenomen terwijl de verwachte einddatum al verstreken is. Het is van deze onderzoeken niet duidelijk of ze zijn afgerond, of zijn vertraagd. Omdat deze onderzoeken in het brondocument geregistreerd staan als 'lopend' zijn ze echter toch opgenomen in dit overzicht, met een voetnoot die wijst op de mogelijkheid dat het onderzoek al afgerond is.

Het overzicht is ingedeeld in de vijf belangrijkste taken van de PPC's. In chronologische volgorde, vanaf de binnenkomst van patiënten in de PPC, zijn dat Stabiliseren, Diagnostiek, Motiveren, Zorg en behandeling, en Continuïteit van zorg en behandeling. Uit het overzicht komt naar voren dat er 95 onderzoeken lopen die interessant kunnen zijn voor de PPC's. Het merendeel (86%) is gericht op Diagnostiek (40 onderzoeken) en op Behandeling (42). Veel minder aandacht krijgen de onderwerpen Stabiliseren (3), Motiveren (slechts 1) en Continuïteit van zorg (9). Deze verdeling van aandacht is niet verwonderlijk omdat de TBS-klinieken ingericht zijn op langdurige behandeling (die zoals we hebben gezien voorafgegaan wordt door diagnostiek), en de patiënten komen vaak binnen nadat zij in de reguliere PI al zijn gestabiliseerd. Voor de PPC's geldt dat echter dat met name de onderwerpen stabiliseren, motiveren en continuïteit van zorg belangrijk zijn. Deze onderwerpen vragen voor de PPC's dan ook extra onderzoeks aandacht.

Bijlage 5:

Overzicht van lopend onderzoek op het gebied van zorg voor delinquenten met psychiatrische problematiek

augustus 2012

Inhoudsopgave

Stabiliseren

9

1. Effect van een triptaan bij de behandeling van vijandigheid en agressie bij terbeschikkinggestelden.
2. Implicaties van de nieuwe behandelwet op dwangmedicatie in het gevangeniswezen (werktitel).
3. Screening metabool syndroom bij antipsychotische medicatie en stemmingsstabilatoren.

Diagnostiek

13

1. RACE-studie (Risk Assessment and Care Evaluation).
2. De toegevoegde waarde van laboratoriumtaken en systematische monitoring in het meten van 'impulsiviteit' voor risicotaxatie en behandelbeoordeling.
3. Onderzoek naar determinanten van suïcides in detentie.
4. Diagnostiek van persoonlijkheidsstoornissen in het forensische veld.
5. Gestandaardiseerde psychodiagnostiek in NIFP, locatie Pieter Baan Centrum.
6. Diagnosis of antisocial personality disorder and criminal responsibility.
7. Methoden en technieken in het wetenschappelijk forensisch psychiatrisch onderzoek.
8. Multicenter Routine Outcome Monitoring (ROM) voor TBS-gestelden met verstandelijke beperkingen.
9. Onderzoek naar de relatie tussen ziekte-inzicht en psychotische symptomatologie.
10. Affective startle modulation in personality disordered offenders
11. Co-morbiditeit van psychoses en psychopathie.
12. Risicotaxatie in de rapportagesetting voor jeugdigen (werktitel).
13. Haalbaarheidsonderzoek recidive per JJI en FPC.
14. Van losse diagnoses naar een geïntegreerde aanpak: de externaliserende factor als innovatieve basis voor behandeling van delict- en probleemgedrag in forensische steekproeven.
15. Risicotaxatie, validering en nut in behandeling.
16. Risicotaxatie bij vrouwen.
17. Risicotaxatie- en risicomangement methoden.
18. Koppelstudie risicotaxatie en recidive TBS-gestelden.
19. FES Hersenen & Cognitie: QR antisociaal gedrag meten en begeleiden.
20. Deltaplan recidiveonderzoek.
21. Beschermende factoren bij TBS patiënten.
22. Risicotaxatie bij forensische poliklinische cliënten binnen GGZ-NHN.
23. Contextuele factoren en recidive: De functie van kwaliteit van leven in het voorkomen van recidive door forensisch psychiatrische cliënten.
24. Forensisch Sociaal Netwerk Analyse.
25. De relatie tussen psychotische kenmerken, persoonlijkheidskenmerken en antisociaal gedrag onder psychotici.
26. Het beloop van psychische klachten onder gedetineerden, factoren die hiermee samenhangen en de relatie tot recidivecijfers binnen PI Amsterdam Over-Amstel.
27. Agressie en psychiatrische stoornis.
28. Prevalentie van slaapstoornissen bij forensisch psychiatrische patiënten en de correlatie met reactieve agressie.
29. Kwaliteit van de ambulante rapportage pro Justitia volwassenen.
30. Dimensies van impulsiviteit en agressie gerelateerd aan (persoonlijkheids) psychopathologie.
31. RAP onderzoek.
32. Validering gereviseerde versie van risicotaxatie instrument HKT-30.
33. Dynamic risk assessment and treatment evaluation in forensic psychiatric patients: A study on the Dutch Risk assessment Device HKT-30.
34. Retrospectief onderzoek naar de psychometrische eigenschappen en predictieve validiteit van de Nederlandse versie van de START (Short Term Assessment of Risk en Treatability) en de nieuwe versie van de HKT.
35. De psychometrische eigenschappen en predictieve validiteit van de Nederlandse versie van de START.
36. The use of the PCL-R in offenders with intellectual disability, a comparative study.
37. De ontwikkeling van een instrument voor het evalueren van bewegingsagogie.)
38. Psychometric properties and utility of the Structured Inventory of Malingered Symptomatology (SIMS) in real life forensic psychiatric assessments in the Netherlands.
39. Ontwerpen en implementeren van een monitor voor Kritieke Prestatie Indicatoren (KPI).

40. Ontwikkeling en validering van de Dynamic Risk Outcome Scales (DROS).
41. De Ontwikkeling van een instrument voor het meten van reactief en proactief agressief gedrag.
42. Validering van de Kijvelanden Agressie Lijst op de polikliniek.
43. Beschermende factoren in risicotaxatie. Validering van de SAPROF.
44. De correlatie tussen impulsiviteitsmaten, agressief gedrag en therapeutische uitkomst.
45. Comorbiditeit tussen antisociale persoonlijkheidsstoornis en verslaving.
46. Belang van risicotaxatie volgens het multidisciplinair gestructureerd klinisch oordeel.
47. Gedragsverandering van forensische psychiatrische patiënten, herhaalde metingen met de FP40.
48. Risicotaxatie in een persoonsgerichte benadering. Het meten van maatschappelijk aanpassingsvermogen bij gedetineerde psychiatrische patiënten.
49. Doorontwikkeling en klinische implementatie van neurocognitieve testbatterij (ForMinds).

Motiveren

63

1. Ontwikkeling en evaluatie van een motivatie module.

Zorg en behandeling

65

1. Gevolgen Wetsvoorstel Forensische Zorg.
2. Onderzoek naar de bedoelde en onbedoelde gevolgen van vrijheidsbeneming.
3. Zorg voor gedetineerden met een psychische stoornis.
4. Human enhancement (neurowetenschap in de strafrechttoepassing).
5. Bejegening van patiënten door ZBIWers, de bijdrage aan gedragsverandering van patiënten door ZBIWers.
6. Behandelmilieu, agressie en psychopathie.
7. Ontwikkeling en evaluatie van een training voor sociotherapeuten. (
8. Het agressief-delinquent fenotype: de invloed van impulsiviteit, empathie, paranoia en gen-omgevings interacties.
9. Forensische aspecten van error-monitoring.
10. De relatie tussen psychiatrisch ziektebeeld en agressief gedrag van patiënten in de FOBA.
11. Patiënttevredenheidsonderzoek.
12. Zorg in PPC's.
13. Kwaliteit van leven bij patiënten in cluster langdurig forensische zorg.
14. Sociaal emotioneel gedrag van mannelijke psychopaten na dubbel-blind placebo gecontroleerd intranasale toediening van Oxytocine.
15. Effectiviteitsonderzoek Schema Focused Therapy.
16. Effectiviteit van Schema focused Therapy voor forensisch psychiatrische patiënten met een persoonlijkheidsstoornis.
17. Effectiviteit van schemagerichte therapie bij forensische patiënten met een persoonlijkheidsstoornis.
18. De behandeling van geïnterneerden in forensisch psychiatrische contexten. Een exploratief multimethod onderzoek naar effectieve behandelingsmodellen en voorwaarden ter implementatie in een forensisch psychiatrisch centrum, met aandacht voor specifieke doelgroepen.
19. Effectiviteit van intramurale en semimurale behandeling en ACT van forensisch psychiatrische patiënten in de FPK en de AFPN te Assen (Behandeleffecten FPK, AFPN, For-ACT).
20. Evaluatie van bewegingsagogie als onderdeel van het behandelprogramma voor patiënten met een persoonlijkheidsstoornis.
21. Evaluatie van psychomotore therapie als onderdeel van het behandelprogramma voor terbeschikkinggestelden met een persoonlijkheidsstoornis.
22. Meta-analyse Nederlandse effectstudies.
23. Onderzoek naar de effectiviteit van de gedragsinterventie CoVa.
24. Het effect van muziektherapie op interventies bij diagnose en gedragsverandering van coping vaardigheden en sociale vaardigheden bij nieuw opgenomen forensisch psychiatrische patiënten (gerandomiseerd prospectief klinisch evaluatief onderzoek).
25. Effect van behandeling in de sector Intensieve en Forensische Psychiatrie AMC de Meren.
26. Effectiviteit van intramurale behandeling bij de FPK Assen.
27. Behandeleffectmeting bij de 3 Klinieken Intensieve Behandeling.

28. De Borg Effectevaluatieonderzoek.
29. Effectiviteit van het Forensisch Assertive Community Treatment (ForACT) Team te Assen.
30. Patronen en voorspellers in de behandelrespons van forensische patiënten met een persoonlijkheidsstoornis.
31. Neuropsychologische factoren en behandelresponsiviteit in de cognitieve vaardigheden training voor gedetineerden (CoVa).
32. Gedragsverandering tijdens de behandeling.
33. Gehechtheid en antisociale relatievorming.
34. Affectieve schrik modulatie bij terbeschikkinggestelden met een persoonlijkheidsstoornis.
35. Het verloop van de behandeling van patiënten met psychotische problematiek.
36. Psychopathy: patterns and predictors of change during long-term forensic psychiatric treatment.
37. Executief disfunctioneren, impulsieve agressie en de invloed van IQ bij forensisch psychiatrische patiënten in PPC Den Haag.
38. Evaluatie behandeling zwakbegaafde en licht verstandelijk gehandicapte daders en SGLVG'ers in de SGLVG behandelcentra van de Borg.
39. Onderzoek naar consumptie en voedingstoestand gedetineerden.
40. De associaties tussen vetzuurspiegels, micronutriënten en zware metalen en gewelddadig gedrag bij forensisch psychiatrische patiënten.
41. Onderzoek naar de relatie tussen (in)activiteit en agressie/ontremming.
42. Haalbaarheidsonderzoek recidivemonitor Forensische Zorg.

Continuïteit van zorg en behandeling

109

1. Ketenpartner Onderzoek.
2. Een Art.37 WvSr, één jaar opname...en dan? Een kwalitatief onderzoek naar de mate van bereidwilligheid tot het volgen van nazorg bij forensische patiënten op een FPA
3. Resocialisatie begint al bij opname.
4. Sectie Intensieve Behandeling.
5. Monitor Nazorg 2010 3e meting.
6. Gegevens uitwisseling door toezichthouders.
7. Evaluatie pilot zorginkoop DforZo.
8. Open en gekoppelde overheidsdata.
9. Forensisch Psychiatrisch Casusregister (FPCR).

Stabiliseren

Effect van een triptaan bij de behandeling van vijandigheid en agressie bij terbeschikkinggestelden.

Contactpersoon:	A.J. van der Loo	Thema:	-
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	2008
Naam Instelling:	FPC de Kijvelanden	Einddatum:	2011 ¹
Bron:	EFP		

Doel: Uit een groot aantal studies kwam naar voren dat hostiliteit, impulsiviteit en/of agressie sterk samen hangen met een verminderde activiteit van het serotonine (5TH) systeem. Doelstelling van het onderzoek is vast te stellen of toevoeging van naratriptan, geregistreerd voor de behandeling van migraine, agressief gedrag en agressieve incidenten bij patiënten met agressieve impulsregulatiestoornissen vanuit verscheidene psychopathologie doet afnemen. Afgeleide vraagstellingen zijn: verbetert de prognose in de interventiegroep wat betreft de onderliggende psychopathologie? Kunnen responders onderscheiden worden van non-responders op grond van co-variabelen inclusief polymorfismen in gebieden van het genoom die betrokken zijn bij de serotonerge neurotransmissie? Is deze dosering van het triptaan in deze groep veilig en wordt ze goed verdragen?

Samenvatting: De te onderzoeken proefpersonen zijn volwassen, mannelijke terbeschikkinggestelden van FPC De Kijvelanden die veroordeeld zijn voor een geweldsdelict bij een ernstige psychiatrische stoornis en die in het afgelopen jaar ten minste drie maal bij geweldsincidenten betrokken zijn geweest ondanks intensieve behandeling van de psychopathologie. Gedurende vier weken zal tweemaal daags dubbelblind gerandomiseerd ofwel een tablet naratriptan 5 mg. ofwel een placebo-tablet worden toegevoegd aan de gebruikte medicatie. Na deze vier weken volgt een washout van twee weken en daarna omschakeling van het triptaan naar de placebo en vice versa ('cross-over') bij ongewijzigde co-medicatie.

Meetinstrumenten: Agressie wordt twee, vier, zes, acht en tien weken na de behandeling gemeten met behulp van de AVL (Agressie Vragenlijst) en de SDAS (Social Dysfunction Aggression Scale). De CGI (Clinical Global Impression) wordt na vier, zes en tien weken vergeleken met de score bij opname. De SOAS-R (Staff Observation Aggression Scale) wordt bij geweldsincidenten ingevuld door de afdelingsstaf. Tevens worden aantal, type en duur van dwangmiddelen en noodmaatregelen geregistreerd. Aantal en type van tijdens de trial ontstane klachten en symptomen worden geregistreerd, evenals de reden van uitval of uitsluiting van de trial.

Participanten: -

Publicaties: -

¹ Opgenomen in PILLO als lopend onderzoek

Implicaties van de nieuwe behandelwet op dwangmedicatie in het gevangeniswezen (werktitel).

Contactpersoon:	Pauline Woudenberg	Thema:	Dwangmedicatie
Kader:	Scriptie	Startdatum:	01-06-2012
Naam Instelling:	PPC Amsterdam	Einddatum:	01-10-2012
Bron:	PPC Vragenlijst		

Doel: Onderzoeken wat de implicaties van de Wet Vernieuwing Forensisch Zorg zijn m.b.t. het toepassen van dwangmedicatie in het gevangeniswezen.

Samenvatting: Wat zijn de gevolgen voor de rechtspositie van PPC's en gedetineerden, wanneer de Penitentiaire Beginselenwet gewijzigd wordt met betrekking tot dwangbehandelingen voor gedetineerden en in hoeverre zijn de voorgestelde nieuwe mogelijkheden naar verwachting voor de praktijk toereikend?

Meetinstrumenten: Zelfontwikkelde vragenlijst.

Participanten: Een aantal HVB's en landelijke PPC's

Publicaties: -

Screening metabool syndroom bij anti psychotische medicatie en stemmingsstabilatoren.

Contactpersoon:	Virginie van Boven	Thema:	Kenmerken Patiëntgroepen
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	Juni 2009
Naam Instelling:	FPA Reinier van Arkel Groep	Einddatum:	Doorlopend
Bron:	EFP		

Doel: Voorkomen van ernstige effecten bij patiënten die niet of te laat ontdekt worden.

Samenvatting: Bij alle patiënten binnen het centrum forensische psychiatrie die AP medicatie of stemmingsstabilatoren voorgeschreven hebben is sprake van screening op metabool syndroom zowel de klinische opgenomen als de ambulante patiënten.

Meetinstrumenten: -

Participanten: -

Publicaties: -

Diagnostiek

RACE-studie (Risk Assessment and Care Evaluation).

.....

Contactpersoon:	R.H.S. van der Brink	Thema:	RisicotaxatieManagement
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	Oktober 2006
Naam Instelling:	Rob Giel Onderzoekscentrum	Einddatum:	Juli 2011 ²
Bron:	EFP		

Doel: Nagaan of periodieke risicotaxatie en zorgevaluatie bij ambulante forensische cliënten leidt tot een vermindering van delicten en agressie-incidenten (primaire uitkomstmaat) en een verbetering van de kwaliteit van leven, psychisch en sociaal functioneren en tevredenheid met de zorg.

Samenvatting: In de RACE-studie wordt nagegaan of periodieke risicotaxatie en zorgevaluatie (bij iedere reguliere evaluatie van het behandelplan, maar minimaal halfjaarlijks) bij ambulante forensisch psychiatrische cliënten leidt tot een vermindering van delicten en agressie-incidenten (primaire uitkomstmaat) en een verbetering van de kwaliteit van leven, psychisch en sociaal functioneren en tevredenheid met de zorg. De studie is opgezet als een cluster Randomized Clinical Trial (RCT), waarbij casemanagers (met hun hele caseload) worden gerandomiseerd naar Interventie of Care-As-Usual en uitkomstmeting plaatsvindt bij de cliënten. Alle cliënten worden 18 maanden gevolgd, of tot beëindiging van de ambulante forensisch psychiatrische zorg indien dit eerder is. Uitkomstmeting vindt onder andere plaats door middel van een baseline en follow-up cliëntinterview, bij instroom en na 18 maanden. In de experimentele conditie wordt bij elke reguliere evaluatie van het behandelplan (en minimaal één keer per half jaar) gebruik gemaakt van de methode van risicotaxatie en zorgevaluatie. Deze bestaat uit (1) beoordeling van het delictrisico van de cliënt door de casemanager met behulp van de START en (2) een geprotocolleerde bespreking van de zorgbehoeften en geboden zorg met de cliënt (onder andere visie van de cliënt, visie van de casemanager/behandelteam en afspraken over eventuele aanpassing van de zorg). In de controle conditie wordt geen geformaliseerde werkwijze van risicotaxatie of zorgevaluatie ingevoerd, maar zal de gebruikelijke zorg worden geboden (Care-As-Usual).

Meetinstrumenten: START (Short Term Assessment of Risk and Treatability), MacArthur Interview (Violence screen and Police contacts).

Participanten: GGZ Drenthe, Ambulante Forensische Psychiatrie Noord-Nederland, GGZ Friesland, Lentis.

Publicaties: -

² Opgenomen in PILLO als lopend onderzoek

De toegevoegde waarde van laboratoriumtaken en systematische monitoring in het meten van 'impulsiviteit' voor risicotaxatie en behandel-evaluatie.

.....

Contactpersoon:	E.C. Wever	Thema:	InstrumentontwikkelingValidering
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	2007
Naam Instelling:	FPC Van der Hoevenkliniek	Einddatum:	2011 ³
Bron:	EFP		

Doel: Onderzoeken welke instrumenten en maten iets toevoegen aan het objectief meten van 'impulsiviteit' als onderdeel van risicotaxatie en behandel-evaluatie.

Samenvatting: -

Meetinstrumenten: Gedragsobservatie, incidentenregistratie, vragenlijsten, laboratoriumtaken, psychofysiologische maten.

Participanten: -

Publicaties: -

³ Opgenomen in PILLO als lopend onderzoek

Onderzoek naar determinanten van suïcides in detentie.

.....

Contactpersoon:	Mw. W. Duijst	Thema:	-
Kader:	-	Startdatum:	15-5-2011
Naam Instelling:	Radboud Universiteit Nijmegen	Einddatum:	31-7-2012
Bron:	Afdeling ASK/DJI		

Doel: Vaststellen determinanten suïcides in detentie.

Samenvatting: De suïcides in de periode 2005-2012 gepleegd in een PI en op een politiebureau zijn in kaart gebracht. De omstandigheden rondom het overlijden, de medische zorg aan de gedetineerden en het onderzoek gedaan na het overlijden zijn geanalyseerd. De medische zorg en het verrichte onderzoek na het overlijden is bekeken vanuit de verplichtingen die voortvloeien uit het EVRM.

Meetinstrumenten: Dossieronderzoek, dossiers van DJI, IGZ en RR.

Participanten: -

Publicaties: Publicatie wordt verwacht juli-augustus 2012 in boekvorm.

Diagnostiek van persoonlijkheidsstoornissen in het forensische veld.

Contactpersoon:	Marleen Spaans	Thema:	Diagnostiek
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	2008
Naam Instelling:	NIFP Pieter Baan Centrum	Einddatum:	2013
Bron:	NIFP		

Doel: Dit onderzoek richt zich met name op de meetinstrumenten die ingezet worden in een forensische setting en begint met de inventarisatie van de literatuur op dit gebied. Voorts wordt de toepasbaarheid van de MMPI in klinisch forensische setting onderzocht.

Samenvatting: Uit een clusteranalyse van 247 MMPI-2-profielen uit klinisch onderzoek pro Justitia bleek in deze populatie bleken slechts twee groepen te onderscheiden: een “gestoorde” en een “niet-gestoorde” groep, die enkel verschilde in leeftijd t.t.v. het eerste delict en As-I -diagnose. Deze bevindingen zouden tot de conclusie kunnen leiden dat de MMPI-2 in klinisch forensische context het best ingezet kan worden als screenden instrument voor de aan- of afwezigheid van psychopathologie.

Ook is onderzocht hoe forensische experts de aanwezigheid van een persoonlijkheidsstoornis en psychopathie meewegen in hun oordeel over toerekeningvatbaarheid en het advies over eventuele gedwongen behandeling. Hieruit bleek dat een persoonlijkheidsstoornis doorgaans leidt tot verminderde toerekeningsvatbaarheid en het advies van een TBS-maatregel met dwangverpleging. Uit analyse van PCL-R-scores bleek dat de experts vooral de aspecten impulsiviteit en onverantwoord gedrag en affectieve tekorten meewegen in hun oordeel.

Op dit moment wordt onderzoek gedaan naar de toepasbaarheid van de DAPP-SF als geschikte screener voor persoonlijkheidsstoornissen, met het oordeel van de SIDP-IV als gouden standaard.

Meetinstrumenten: Clusteranalyse van 247 MMPI-2-profielen uit klinisch onderzoek pro Justitia, PCL-R-scores, DAPP-SF, SIDP-IV.

Participanten: -

Publicaties: -

Gestandaardiseerde psychodiagnostiek in NIFP, locatie Pieter Baan Centrum.

Contactpersoon:	Marleen Spaans	Thema:	-
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	Juni 2009
Naam Instelling:	-	Einddatum:	2011 ⁴
Bron:	EFP		

Doel: Dit artikel gaat in op de inhoudelijke overwegingen bij de totstandkoming van de testbatterij en op de praktische en principiële moeilijkheden die ondervonden zijn bij de implementatie van de DOP. Daarnaast wordt een overzicht gegeven van de opbrengst van deze dienst na anderhalf jaar ervaring en worden toekomstige ontwikkelingen besproken.

Samenvatting: Evidence based assessment, het uitvoeren van psychodiagnostiek met gestandaardiseerde en geobjectiverde instrumenten, zou de state of the art moeten zijn voor onderzoek in de forensische psychiatrie en psychologie in het Pieter Baan Centrum (PBC), de psychiatrische observatiekliniek van het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie (NIFP). Om dit te bevorderen is in 2007 de werkwijze van het test-psychologische onderdeel binnen het PBC-onderzoek herzien. Het doel was meer uniformiteit en standaardisatie van het psychiatrisch en psychologisch onderzoek en een toename van het gebruik van wetenschappelijk onderbouwde en betrouwbare meetinstrumenten te bewerkstelligen. Het testonderzoek is ondergebracht bij een nieuwe dienst voor gestandaardiseerd testonderzoek: de Dienst Ondersteuning Psychodiagnostiek, ook bekend als de DOP. Dit artikel gaat in op de inhoudelijke overwegingen bij de totstandkoming van de testbatterij en op de praktische en principiële moeilijkheden die ondervonden zijn bij de implementatie van de DOP. Daarnaast wordt een overzicht gegeven van de opbrengst van deze dienst na anderhalf jaar ervaring en worden toekomstige ontwikkelingen besproken.

Meetinstrumenten: -

Participanten: -

Publicaties: -

⁴ Opgenomen in PILLO als lopend onderzoek

Diagnosis of antisocial personality disorder and criminal responsibility.

.....

Contactpersoon:	Marleen Spaans	Thema:	Kenmerken Patiëntgroepen
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	September 2008
Naam Instelling:	-	Einddatum:	2011 ⁵
Bron:	EFP		

Doel: The first study examined how experts weigh personality disorders in their conclusions as far as the degree of criminal responsibility and the need for enforced forensic psychiatric treatment are concerned (n=843). The second study investigated associations between PCL-R scores and experts' responsibility and treatment advisements (n=108).

Samenvatting: The present study empirically investigates whether personality disorders and psychopathic traits in criminal suspects are reason for diminished criminal responsibility or enforced treatment in high security hospitals. Recently, the tenability of the claim that individuals with personality disorders and psychopathy can be held fully responsible for crimes has been questioned on theoretical bases. According to some interpretations, these disorders are due to cognitive, biological and developmental deficits that diminish the individual's accountability. The current article presents two studies among suspects of serious crimes under forensic evaluation in a Dutch forensic psychiatric observation clinic. The first study examined how experts weigh personality disorders in their conclusions as far as the degree of criminal responsibility and the need for enforced forensic psychiatric treatment are concerned (n=843). The second study investigated associations between PCL-R scores and experts' responsibility and treatment advisements (n=108). The results suggest that in Dutch forensic practice, the presence of a personality disorder decreased responsibility and led to an advice for enforced forensic treatment. Experts also take characteristics of psychopathy concerning impulsivity and (ir)responsibility into consideration when judging criminal accountability. Furthermore, they deem affective deficiencies sufficiently important to indicate suspects' threat to society or dangerousness and warrant a need for forensic treatment.

Meetinstrumenten: -

Participanten: Het Dok, Altrecht, PBC.

Publicaties: -

⁵ Opgenomen in PILLIO als lopend onderzoek

Methoden en technieken in het wetenschappelijk forensisch psychiatrisch onderzoek.

Contactpersoon:	Marinus Spreen	Thema:	Behandeleffect
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	Januari 2004
Naam Instelling:	FPC van Mesdagkliniek	Einddatum:	Doorlopend
Bron:	EFP		

Doel: Het ontwikkelen van specifieke methoden en technieken voor patiënt volgsystemen.

Samenvatting: Het formeel meten van behandelverloop op patiëntniveau staat in zijn kinderschoenen. In de dagelijkse praktijk van behandelen bestaat behoefte om op formele wijze te kunnen beslissen of een verandering bij een patiënt gezien dient te worden als toevallig of structureel. In dit project worden methoden en technieken ontwikkeld voor zowel zelfrapportage gegevens als observatie gegevens.

Meetinstrumenten: SCL-90.

Participanten: -

Publicaties: Spreen, M., Stam, G., & Bartels, A. (2004). N=1 statistiek in de Dr. S. van Mesdagkliniek: een praktisch voorbeeld van de SCL-90 klachtenlijst als effect indicator van therapie. GGZ Wetenschappelijk, 7.

Multicenter Routine Outcome Monitoring (ROM) voor TBS-gestelden met verstandelijke beperkingen.

Contactpersoon:	Klaus Drieschner	Thema:	Behandeleffect
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	November 2009
Naam Instelling:	St. Trajectum	Einddatum:	Augustus 2011 ⁶
Bron:	EFP		

Doel: Implementatie van de Routine Outcome Monitoring zoals beschreven bij het onderzoek 'De Borg effectevaluatieonderzoek' voor TBS-gestelden met verstandelijke beperkingen in twee FPC. Aan het eind van het project zijn de deelnemende instellingen in staat de ROM zelfstandig voort te zetten.

Samenvatting: Zie beschrijving 'De Borg effectevaluatieonderzoek'.

Meetinstrumenten: zie beschrijving 'De Borg effectevaluatieonderzoek'.

Participanten: FPC Veldzicht, FPC De Woenselse Poort.

Publicaties: -

⁶ Opgenomen in PILLO als lopend onderzoek

Onderzoek naar de relatie tussen ziekte-inzicht en psychotische symptomatologie.

.....

Contactpersoon:	M. van der Voort	Thema:	InstrumentontwikkelingValidering
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	2009
Naam Instelling:	FPC de Kijvelanden	Einddatum:	2011 ⁷
Bron:	EFP		

Doel: Onderzoek naar de relatie tussen ziekte inzicht en psychotische symptomatologie. In verband daarmee worden twee bestaande instrumenten voor het meten van ziekte inzicht onderzocht op psychometrische eigenschappen bij Nederlandse terbeschikkinggestelden met chronisch psychotische problematiek.

Samenvatting: Over een periode van twee jaar worden bij chronisch psychotische patiënten van de Kijvelanden de betrouwbaarheid en validiteit onderzocht van (aangepaste versies van de Schedule for the Assessment of Insight (SAI-E) en van de Scale to assess Unawareness of Mental Disorder (SUMD). De SAI-E en van de Scale to assess Unawareness of Mental Disorder (SUMD). De SAI-E en SUMD worden dubbel gescoord door twee verschillende beoordelaars ter wille van de interbeoordelaar betrouwbaarheid en bij een aantal patiënten worden beide instrumenten twee maal kort achter elkaar afgenomen ter wille van de test-hertest betrouwbaarheid. De (aangepaste) versies van SAI-E en SUMD worden vervolgens gecorreleerd met scores op de gestructureerde interviews, observatieschalen, zelfrapportage vragenlijsten, incidentenregistratie en medicatietrouw.

Meetinstrumenten: Schedule for the Assessment of Insight (SAI-E), Scale to assess Unawareness of Mental Disorder (SUMD), Positive And Negative Syndrome Rating Scale (PANSS), Psychopathy Checklist-Revised (PCL-R), NEO Five Factor Inventory (NEO-FFI), Zelf-Analyse Vragenlijst (ZAV), Aangepaste Versie van de Picture-Frustration Study (PFS-AV), Agressie Vragenlijst (AVL), Inventarisatielijst Omgaan met Anderen (IOA), Observatie Schaal voor Agressief Gedrag (OSAB), Rehabilitation Evaluation Hall And Baker (REHAB), Incidentenregistratie (SOAS-R), Medicatietrouw. De medicatietrouw wordt geoperationaliseerd door (a) wel of geen antipsychoticum voorgeschreven, (b) depotmedicatie of orale medicatie (c) verandering van medicatie.

Participanten: -

Publicaties: -

⁷ Opgenomen in PILLO als lopend onderzoek

Affective startle modulation in personality disordered offenders.

.....

Contactpersoon:	M. Loomans	Thema:	Diagnostiek
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	Mei 2007
Naam Instelling:	Erasmus Medische Centrum	Einddatum:	Mei 2011 ⁸
Bron:	EFP		

Doel: Het emotioneel functioneren van psychopaten en patiënten met een antisociale persoonlijkheidsstoornis volgens de DSM-IV classificatie met een lage PCL-R score wordt onderzocht door middel van psychofysiologische en psychodiagnostische parameters en risicotaxatie-instrumenten om verschillende subgroepen te definiëren tussen antisociale delinquenten op basis van de affectieve respons.

Samenvatting: Ongeveer 80% van alle psychopaten heeft een antisociale persoonlijkheidsstoornis volgens de DSM-IV classificatie. Ongeveer 38% van de patiënten met een antisociale persoonlijkheidsstoornis, krijgt ook de diagnose psychopathie. Het is nog immer de vraag of de diagnose psychopathie als zelfstandige diagnose geïnccludeerd moet worden in de DSM-IV. Dit is alleen relevant als de aandoening gediagnosticeerd kan worden als een aparte ziekte-entiteit, die anders reageert op therapeutische ingrepen. De emotionele responsen van de proefpersonen zullen worden bestudeerd in relatie tot de psychofysiologische parameters en de hypothalamus-hypofyse-as. Door ons te richten op de responsiviteit van deze systemen ten opzichte van het affectieve startle modulatie paradigma, hopen wij de parameters te vinden om op een accurate wijze subgroepen te definiëren op basis van het emotionele functioneren van volwassen delinquenten. Aan de hand van deze experimentele uitkomsten kan er in een eerdere fase van de behandeling een goede prognose worden gemaakt met een betere aanpassing van de therapeutische interventies voor de specifieke problematiek van de patiënt.

Meetinstrumenten: Psychofysiologische parameters: hartslag, bloeddruk, huidgeleidingsvermogen, ademhaling, oogknipperreflex en de post-auricular reflex; Hypothalamus-hypofyse-as: speekselcortisol niveaus; Psychodiagnostische- en risicotaxatie-instrumenten: Psychopathy Checklist-Revised (PCL-R), Structured Clinical Interview for DSM-IV Personality Disorders (SCID-II), Historisch Klinisch Toekomst-30 (HKT-30), Rehabilitation Evaluation Hall and Baker (REHAB), Social Dysfunction and Aggression Scale (SDAS), Staff Observation Aggression Scale-Revised (SOAS-R).

Participanten: FPC de Kijvelanden, Erasmus Universiteit Rotterdam.

Publicaties: -

⁸ Opgenomen in PILLLO als lopend onderzoek

Co-morbiditeit van psychoses en psychopathie.

.....

Contactpersoon:	C.H. Van der Weide	Thema:	Kenmerken Patiëntgroepen
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	2007
Naam Instelling:	GGZ Drenthe	Einddatum:	Doorlopend
Bron:	EFP		

Doel: Het doel van deze studie is het vaststellen van het percentage forensische patiënten met een hoge mate van psychopathie (PCL-r) binnen de psychotische en niet psychotische forensische patiëntengroepen. Op deze manier kan onderzocht worden of er een significant verschil is in de mate van psychopathie tussen beide patiëntengroepen en of de co-morbiditeit van psychose en psychopathie is geassocieerd met zowel hoge scores op risicotaxatie-instrumenten (START) en meer agressieve incidenten in de kliniek.

Samenvatting: Verschil in de mate van psychopathie tussen beide patiëntengroepen en of de co-morbiditeit van psychose en psychopathie is geassocieerd met zowel hoge scores op risico-taxatie-instrumenten (START) en meer agressieve incidenten in de kliniek.

Meetinstrumenten: START, PCL-r.

Participanten: -

Publicaties: -

Risicotaxatie in de rapportagesetting voor jeugdigen (werktitel).

Contactpersoon:	Iris Berends	Thema:	-
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	2012
Naam Instelling:	-	Einddatum:	2015
Bron:	NIFP		

Doel: Dit onderzoek zal zich richten op risicotaxatie in de rapportagesetting voor jeugdigen. Onderzocht zal worden wat de huidige praktijk van risicotaxatie en advies over risico management is in pro Justitia rapportages voor jeugdigen. Daarnaast zal onderzocht worden in hoeverre kennis over nieuwe ontwikkelingen op het gebied van neurobiologie en neuropsychologie invloed hebben op risicotaxatie en advies over risicomangement en hoe dit verbeterd kan worden.

Samenvatting: In de startfase.

Meetinstrumenten: -

Participanten: -

Publicaties: -

Haalbaarheidsonderzoek recidive per JJI en FPC.

.....

Contactpersoon:	Wartna, B.S.J.	Thema:	-
Kader:	-	Startdatum:	1-3-2012
Naam Instelling:	WODC	Einddatum:	31-12-2012
Bron:	Afdeling ASK/DJI		

Doel: Haalbaarheidsonderzoek naar de mogelijkheid tot en bruikbaarheid (als prestatie-indicator) van recidivecijfers op instellingsniveau.

Samenvatting: Ingegaan wordt op de vraag of het mogelijk is instellingen met elkaar te vergelijken met betrekking tot recidivecijfers; mogelijkheden voor correctie van instroomverschillen; het benodigde volume van uitgestroomde justitiabelen per instelling; de betrouwbaarheid van de gegevens en de valide interpretatie van de cijfers. Expliciet wordt een link gelegd én afgestemd met de activiteiten die vanuit het WODC reeds verricht worden in het Benchmark project (gevangeniswezen).

Meetinstrumenten: WODC-Recidivemonitor.

Participanten: DSP, DJJ, DJI.

Publicaties: -

Van losse diagnoses naar een geïntegreerde aanpak: de externaliserende factor als innovatieve basis voor behandeling van delict- en probleemgedrag in forensische steekproeven.

Contactpersoon:	Rachel Geense	Thema:	Instrumentontwikkeling
Kader:	Promotietraject	Startdatum:	01-12-2009
Naam Instelling:	FPC de Kijvelanden	Einddatum:	01-9-2012
Bron:	Afdeling ASK/DJI		

Doel: Middels dit onderzoek wordt een start wordt gemaakt met een verbeterde diagnostiek, behandeling, en resocialisatie bij psychiatrische populaties met een verhoogd risico voor delictgedrag. Hiertoe wordt de externaliserende dimensie en de klinische implicaties van dit model onderzocht in de Nederlandse forensische psychiatrie en verslavingszorg aan de hand van de Externalizing Spectrum Inventory- Nederlandse Versie (ESI-NL).

Samenvatting:

1. Vertalen Amerikaanse 415-item ESI naar het Nederlands volgens state-of-the-art methoden
2. Onderzoeken betrouwbaarheid vertaalde versie
3. Omzetten 415-item versie naar verkorte versie
4. Verkorte ESI-NL onderzoeken op betrouwbaarheid en samenhang met andere meer gevalideerde meetinstrumenten
5. Onderzoeken welke van de afgenomen vragenlijsten de beste voorspeller zijn voor terugval in verslavingsgedrag en delictgedrag in de betrokken patiëntensteekproeven
6. Onderzoeken of de ESI-NL sensitief is voor verandering in de betrokken patiëntensteekproeven.

Meetinstrumenten: -

Participanten: Nijmegen Institute for Scientist Practitioners (NISPA) en Tactus Verslavingszorg.

Publicaties: -

Risicotaxatie, validering en nut in behandeling.

.....

Contactpersoon:	P. ter Horst	Thema:	RisicotaxatieManagement
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	Januari 2004
Naam Instelling:	-	Einddatum:	-
Bron:	EFP		

Doel: Factoren in kaart brengen die als monitor in de behandeling kunnen fungeren.

Samenvatting: In het kader van de wettelijke verplichtingen dienen behandelaren periodiek en op indicatie een risicotaxatie te verrichten bij hun patiënten. Aangezien op deze wijze methodisch gestructureerde informatie op basis van klinische indrukken en indrukken uit het dossier beschikbaar komt zou het jammer zijn deze informatie niet ook voor behandeldoeleinden aan te wenden. Gezocht wordt naar voorspellers voor recidive, behandelmotivatie, herval in drugsgebruik en naar eventuele protectieve factoren.

Meetinstrumenten: PCL-R, HCR-20, HKT-30.

Participanten: -

Publicaties: Ter Horst, P. (2006). Risicotaxatie in Excel: helder, gemakkelijk en snel. Psychopraxis, 8, 84-87.

Risicotaxatie bij vrouwen.

.....

Contactpersoon:	V. de Vogel	Thema:	RisicotaxatieManagement
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	2007
Naam Instelling:	FPC Van der Hoevenkliniek	Einddatum:	Doorlopend
Bron:	EFP		

Doel: Constructie van een risicotaxatie-checklist voor vrouwen op basis van literatuur en interviews met vrouwelijke patiënten en behandelaars. En het testen van deze items met dossieronderzoek.

Samenvatting: The paper reviews the literature into violence risk assessment in females and introduces an HCR-20 adapted version for female forensic psychiatric patients. This HCR-20 female version was developed on the basis of a literature review and clinical experience from clinicians from the Van der Hoeven Kliniek, a Dutch forensic psychiatric hospital. We will present some preliminary data on the HCR-20 female version and conclude with a case study of a female forensic psychiatric patient.

Meetinstrumenten: HCR-20 (aangepaste versie voor vrouwen).

Participanten: -

Publicaties: Scriptie Willemijn van Kalmthout en Caroline Place. Vogel, V. de, Kalmthout, W. van, Place, C., & Breij, M. (in preparation). Risk assessment in female forensic psychiatric patients: A first initiative for a HCR-20 female version.

Risicotaxatie- en risicomangement methoden.

.....

Contactpersoon:	Marleen Nagtegaal	Thema:	RisicotaxatieManagement
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	September 2007
Naam Instelling:	WODC	Einddatum:	Najaar 2010 (publicatie)
Bron:	EFP, WODC		

Doel: In kaart brengen van stand van zaken in de FPC's omtrent risicotaxatie.

Samenvatting: Risicotaxatie en risicomangement spelen een belangrijke rol in de forensisch psychiatrische praktijk (tbs-sector). Zo is de behandeling van tbs-gestelden gericht op het verminderen van het risico van gewelddadig gedrag en staan risicotaxatie-instrumenten centraal bij verschillende belangrijke beslismomenten in de tenuitvoerlegging van de tbs-maatregel. Hierbij kan gedacht worden aan de oplegging van de tbs-maatregel, het toekennen van verlof en beslissingen over het al dan niet verlengen van de tbs-maatregel. Risicotaxatie wordt in het onderhavige onderzoek geoperationaliseerd als de inschatting van het risico van (gewelddadig of niet-gewelddadig) delinquent gedrag. Risicomangement wordt geoperationaliseerd als de manier waarop wordt omgegaan met de risico's, die in beeld zijn gebracht door risicotaxatie. Om meer inzicht te krijgen in de manier waarop risicotaxatie en risicomangement plaatsvinden in de forensisch psychiatrische centra (FPC's) in Nederland is een vragenlijst gestuurd naar de twaalf FPC's.

In deze vragenlijst werd gevraagd naar de wijze waarop risicotaxatie en risicomangement binnen de FPC's worden toegepast. Daarnaast werd onderzocht of de huidige praktijk van risicotaxatie en risicomangement aansluit bij de klinische behoeften van behandelaren en of er verbeterpunten op dit vlak worden gezien. De vragen zijn ten eerste gebaseerd op de eisen die aan risicotaxatie en risicomangement in het verloftoetsingskader van 2007 zijn geformuleerd (Staatscourant, 2007)⁹ en zijn ten tweede ingegeven door inzichten uit wetenschappelijke literatuur over risicotaxatie en risicomangement. De resultaten worden hieronder beschreven. Achtereenvolgens komen de volgende drie thema's aan de orde: de toepassing van risicotaxatie in de FPC's, de toepassing van risicomangement in de FPC's en de visie op recente ontwikkelingen op het gebied van risicotaxatie en risicomangement. Tot slot worden enkele conclusies getrokken en discussiepunten opgevoerd.

Meetinstrumenten: Zelf ontwikkelde vragenlijst.

Participanten: 11 van de 12 FPC's.

Publicaties: Nagtegaal, M.H. (2010). Risicotaxatie- en risicomangement methoden. Een inventarisatie in de forensisch psychiatrische centra in Nederland. Den Haag: WODC, Factsheet 2010/7.
Nagtegaal, M.H. (2010, november). Risicotaxatie en risicomangement in de FPC's. Presentatie Expertmeeting risicotaxatie in de forensische psychiatrie: Stand van zaken en nieuwe ontwikkelingen, Utrecht

⁹ In 2009 is een nieuw verloftoetsingskader verschenen. Dit was na het moment van de verzameling van de data in deze factsheet, vandaar dat in deze factsheet wordt uitgegaan van het verloftoetsingskader van 2007.

Koppelstudie risicotaxatie en recidive TBS-gestelden.

.....

Contactpersoon:	Wartna, B.S.J.	Thema:	-
Kader:	-	Startdatum:	-
Naam Instelling:	-	Einddatum:	-
Bron:	WODC		

Doel: -

Samenvatting: Naar aanleiding van enkele ernstige incidenten met (ex)-TBS-gestelden is in 2005 een parlementair onderzoek ingesteld dat inzicht diende te verschaffen in de vraag waarom de TBS-maatregel in zijn toenmalige vorm niet afdoende in staat bleek de samenleving te beschermen tegen deze specifieke groep van psychisch gestoorde daders. Eén van de aanbevelingen betrof het verrichten van meer wetenschappelijk onderzoek, waarbij de nadruk moest komen te liggen op effectiviteitonderzoek naar behandeling en naar dieperliggende factoren die (recidive) risico verklaren. De twee onderzoekspijlers die naar aanleiding van deze aanbeveling in het kader van de TBS-onderzoeksprogrammering door het WODC zijn opgesteld zijn 1) het opzetten van een externe monitor TBS en 2) het verrichten van onderzoek naar specifieke behandelinterventies. In het kader van het vergroten van de evidence base in de ten uitvoerlegging van de TBS wordt momenteel gewerkt aan de opzet van twee datamontoren. Naast het project externe monitor TBS (de zgn. 'externe monitor') (projectnummer 1896) is er de Landelijke Databank Risicotaxatie TBS (LDR-TBS) (de zgn. 'interne monitor'). In de LDR-TBS worden risicotaxaties van TBS-gestelden, die door FPC's sinds 2004 verplicht worden gescoord, op landelijk niveau verzameld voor de periode vanaf 2005. Voor het doen van gedegen onderzoek naar de ten uitvoerlegging van de TBS is in een vroeg stadium van het overleg over de opzet van beide datamontoren uitgesproken dat de data van de interne en externe monitor op termijn gekoppeld moeten worden. Voorliggend onderzoek is opgedeeld in een voorstudie en een dieptestudie. De voorstudie is in deze voornamelijk voorwaardenscheppend van aard en de dieptestudie meer inhoudelijk.

Meetinstrumenten: -

Participanten: -

Publicaties: -

FES Hersenen & Cognitie: QR antisociaal gedrag meten en begeleiden.

.....

Contactpersoon:	C. H. de Kogel	Thema:	-
Kader:	-	Startdatum:	-
Naam Instelling:	-	Einddatum:	-
Bron:	WODC ¹⁰		

Doel: -

Samenvatting: -

Meetinstrumenten: -

Participanten: -

Publicaties: -

¹⁰ WODC was niet in staat om in meer informatie aan te vullen.

Deltaplan recidiveonderzoek.

.....

Contactpersoon:	Wartna, B.S.J.	Thema:	-
Kader:	-	Startdatum:	01-09-2010
Naam Instelling:	-	Einddatum:	31-12-2012
Bron:	WODC		

Doel: Integratie van onderzoeksgegevens.

Samenvatting: Om efficiënt onderzoek te kunnen doen voegt het WODC de bestanden opgebouwd in het kader van de Recidivemonitor, samen tot één centrale informatievoorziening voor onderzoek naar het verloop van 'strafrechtelijke carrières'. Het te ontwikkelen datawarehouse moet het uitgangspunt gaan vormen voor evaluatiestudies en het mogelijk maken om op aanvraag kwantitatieve analyses te doen van de achtergronden van (toekomstige) doelgroepen van het justitiebeleid. De ontwikkeling van de Centrale Informatievoorziening dader/sanctie-onderzoek (CIV/DSO) rust op de volgende pijlers: 1. Gegevensverzameling: het bijeenbrengen van relevante executie- en daderkenmerken maakt het mogelijk verklarende analyses te doen; 2. Informatiemanagement: ter voorbereiding van de analyses moeten de verzamelde gegevens worden beheerd, gevalideerd en bewerkt; 3. Research & development: nieuwe mogelijkheden worden aangeboord om gegevens te beschrijven en te analyseren; 4. Uitlevering van informatie: gegevens of statistieken worden verstrekt aan externe onderzoeksteams of beleidsmedewerkers.

Meetinstrumenten: WODC-Recidivemonitor.

Participanten: DSP, DJJ, 3RO, DJI.

Publicaties: -

Beschermende factoren bij TBS patiënten.

.....

Contactpersoon:	Marleen Nagtegaal	Thema:	Risicotaxatie en risicomangement
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	Januari 2010
Naam Instelling:	WODC	Einddatum:	Najaar 2012
Bron:	WODC		

Doel: In deze factsheet staat de vraag centraal of het meenemen van beschermende factoren van toegevoegde waarde is voor de tbs-praktijk en zo ja, op welke manier. Zo wordt onder andere het belang voor de behandelpraktijk en de relatie met de voorspelling van recidive onderzocht. Daarnaast wordt bekeken welke factoren van belang kunnen zijn bij de daling van het delict risico.

Samenvatting: -

Meetinstrumenten: Literatuuronderzoek.

Participanten: -

Publicaties: Nagtegaal, M.H. & Schönberger, H.J.M. (in voorbereiding). Daling van delict risico: beschermende factoren in de tbs. Den Haag: WODC Factsheet.

Risicotaxatie bij forensische poliklinische cliënten binnen GGZ-NHN.

.....

Contactpersoon:	Monique Burger	Thema:	RisicotaxatieManagement
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	Juni 2010
Naam Instelling:	GGZ-nhn, Divisie Forensische Psychiatrie, Heiloo	Einddatum:	Juni 2011 "
Bron:	EFP		

Doel: Meer inzicht verkrijgen in factoren die recidive voorspellen bij poliklinische forensische cliënten van GGZ-NHN teneinde het risico op recidive te verkleinen.

Samenvatting: Praktische bruikbaarheid en validiteit van een nieuw risicotaxatieinstrument de Waagschaal onderzoeken bij alle ambulante forensische cliënten van 18 jaar en ouder die bij ons aangemeld zijn tussen juni 2010 tot juni 2011. Daarnaast inzicht verkrijgen in welke factoren het meest voorspellend zijn.

Meetinstrumenten: Waagschaal.

Participanten: -

Publicaties: -

¹¹ Opgenomen in PILLLO als lopend onderzoek

Contextuele factoren en recidive: De functie van kwaliteit van leven in het voorkómen van recidive door forensisch psychiatrische cliënten.

Contactpersoon:	Yvonne Bouman	Thema:	RisicotaxatieManagement
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	Medio 2008
Naam Instelling:	Pompestichting	Einddatum:	lopend
Bron:	EFP		

Doel: Verbeteren van (de kennis over) risicomanagement en risicotaxatie bij cliënten van forensisch psychiatrische poliklinieken, door: (1) het uitbreiden van de kennis op het gebied van de relatie tussen contextuele factoren en recidive en (2) het uitbreiden van de kennis op het gebied van de relatie tussen objectieve en subjectieve levensomstandigheden en recidive.

Samenvatting: Dit onderzoek (dat deel uitmaakt van het ForMinds project van de Pompekliniek) heeft als doel te onderzoeken of geautomatiseerde (experimentele) neuropsychologische tests een valide en betrouwbare bijdrage vormen voor bepaling van o.a. impulsiviteit, affectieve regulatie, leren, aandacht, impliciete attitude bij forensische psychiatrische patiënten. De diverse instrumenten zullen binnen FPC Oldenkotte worden afgenomen +- 40 patiënten.

Meetinstrumenten: LQoLP, VRMG, zelfgerapporteerd delictgedrag (WODC-lijst), LSI-R, HCR-20, SAPROF, behandel- en persoonsgegevens, recidivegegevens.

Participanten: -

Publicaties: -

Forensisch Sociaal Netwerk Analyse.

.....

Contactpersoon:	L. Pomp	Thema:	RisicotaxatieManagement
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	Januari 2003
Naam Instelling:	FPC van Mesdag kliniek	Einddatum:	-
Bron:	EFP		

Doel: Professionalisering maatschappelijk werk en risicomanagement interventies.

Samenvatting: Het sociale netwerk van een patiënt speelt in de meerderheid van de gevallen een belangrijke rol in de aanloop tot het TBS-delict (falen van de preventie). De invloed van het sociale netwerk als factor doet in de bestaande risicotaxatie-instrumenten slechts beperkt mee. Het onderzoek betreft het ontwikkelen van de forensische sociale netwerk analyse: interviews met een patiënt en enkele netwerkleden, verwerken en analyseren van de gegevens, aangeven welke omstandigheden in het individuele geval bijdragen aan vermindering of toename van delictgevaar, en het ontwikkelen en evalueren van hierop gebaseerde interventies. Interventies bestaan uit afspraken met de patiënt en netwerkleden over het toekomstige leven, eventueel in de vorm van levensloopbegeleiding.

Meetinstrumenten: Speciaal ontwikkelde vragenlijsten.

Participanten: Trajectum Altrecht, FPC Oldenkotte, GGZ Eindhoven, FPC de Kijvelanden, FPC De Rooyse Wissel, FPC de Oostvaarderskliniek, FPC Van der Hoevenkliniek, Expertisecentrum Forensische Psychiatrie, Pompestichting.

Publicaties: Pomp, L. (2005). Zonder (ver)anderen lukt het niet: Een onderzoek naar de mogelijkheden tot het opstellen van een theoretisch profiel voor individueel risico assessment. Scriptie sociologie. Groningen: Rijksuniversiteit Groningen & Dr. S. van Mesdagkliniek.

Pomp, L., Hendriks, G., Kremer, S., & Spreen, M. (ter publicatie aangeboden). Een blik over de muren Forensische Sociale Netwerk Analyse (FSNA) in Forensisch Psychiatrische Centra Dr. S. van Mesdagkliniek en de Rooyse Wissel.

Spreen, M. (1999). Sampling personal network structures: statistical interference in ego-graphs. Proefschrift Rijksuniversiteit Groningen. Amsterdam: Thesis Publishers.

Spreen, M., Völker, B., & Flap, H. (2002). Structural dimension of social capital: Estimating the number seemingly unrelated pairs of alters from ego's perspective. In: J. Hagberg (Ed.), Contribution to social network analysis, information theory and topics in statistics, A festschrift in honour of Ove Frank on the occasion of his 65th birthday (pp. 18-39). Stockholm: Stockholm University.

Spreen, M., Pomp, L., & Vermeulen T. (2006). De methode van Sociale Netwerk Analyse toegepast in het forensische veld. Panopticon, 1, 80-87.

De relatie tussen psychotische kenmerken, persoonlijkheidskenmerken en antisociaal gedrag onder psychotici.

Contactpersoon:	H.J.C. van Marle	Thema:	Kenmerken Patiëntgroepen
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	November 2007
Naam Instelling:	Erasmus Universiteit Rotterdam	Einddatum:	November 2011 ¹²
Bron:	EFP		

Doel: Te achterhalen in hoeverre gewelddadig gedrag van individuen met psychotische kenmerken voorspeld wordt door de psychotische kenmerken, dan wel door persoonlijkheidskenmerken.

Samenvatting: Het project bestaat uit drie deelstudies. De onderzoeksvraag die centraal staat is in hoeverre gewelddadig gedrag van individuen met psychotische kenmerken voorspeld wordt door de psychotische kenmerken, dan wel door persoonlijkheidskenmerken. In het eerste onderzoek zullen dossiers onderzocht worden van mensen met psychotische kenmerken met een veroordeling voor hun gewelddadig gedrag. In het tweede onderzoek zal in een experimentele studie getest worden of psychotische symptomen en persoonlijkheidsfactoren voorspellend zijn voor agressief gedrag onder geïnstitutionaliseerde psychotici. In het derde onderzoek wordt de relatie tussen wanen en agressief gedrag getest. In de laatste twee onderzoeken zullen tevens enkele fysiologische gegevens verzameld worden.

Meetinstrumenten: PCL, PANSS, SOAS.

Participanten: Erasmus Medisch Centrum.

Publicaties: -

¹² Opgenomen in PILLO als lopend onderzoek

Het beloop van psychische klachten onder gedetineerden, factoren die hiermee samenhangen en de relatie tot recidivecijfers binnen PI Amsterdam Over-Amstel.

.....

Contactpersoon:	Oscar Bloem	Thema:	RisicotaxatieManagement
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	-
Naam Instelling:	PPC Amsterdam	Einddatum:	31-12-2012 (Toevoeging ASK)
Bron:	PPC Vragenlijst		

Doel: Onderzoeken in hoeverre het hebben van psychische klachten samenhangt met het risico op delict-recidive, en in hoeverre dit positief of negatief beïnvloed wordt door de psychiatrische behandeling.

Samenvatting: Onderzoek naar de effecten van psychiatrische zorg en behandeling in het kader van met name recidivevermindering.

Meetinstrumenten: -

Participanten: Huis van bewaring Over-Amstel en PPC Amsterdam.

Publicaties: Scriptie Effect van isoleren, Auteur Makram Shashtawy, psycholoog.

Scriptie Antisociale persoonlijkheidsstoornissen en (dis)simulatie van psychische klachten in het gevangeniswezen, Auteur Leonie Stam, student psychologie.

Scriptie Development of depressive and anxiety symptoms within a prison setting, Auteur Charlotte Pronk, student psychologie.

Agressie en psychiatrische stoornis.

.....

Contactpersoon:	J.B. Gorter	Thema:	Agressie en psychiatrische stoornis
Kader:	promotieonderzoek	Startdatum:	Mei 2006
Naam Instelling:	PPC Amsterdam	Einddatum:	01-01-2013
Bron:	PPC vragenlijst		

Doel: In kaart brengen psychiatrische stoornis van gedetineerden, inzicht krijgen van agressief gedrag van gedetineerden met psychiatrische stoornis, inzicht krijgen in validiteit van bestaande meetinstrumenten, voorspellen van agressie bij psychiatrisch stoornis.

Samenvatting: Veel overeenkomst in ziektebeelden tussen GGZ en forensische patiënten, maar verschil vooral in interactionele kenmerken en die zijn voorspellend voor het ontstaan van agressie.

Meetinstrumenten: SOAS-R, BPRS-E SDAS ACF.

Participanten: Patiënten FOBA.

Publicaties: -

Prevalentie van slaapstoornissen bij forensisch psychiatrische patiënten en de correlatie met reactieve agressie.

Contactpersoon:	M. Lancel	Thema:	Kenmerken Patiëntgroepen
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	2009
Naam Instelling:	GGZ Drenthe	Einddatum:	-
Bron:	EFP		

Doel: De Divisie Forensische Psychiatrie (DFP) van de GGZ Drenthe behandelt patiënten met één of meerdere psychiatrische stoornissen en die in aanraking zijn gekomen met Justitie of dreigen hiermee in aanraking te komen. De behandeling is zowel gericht op het verminderen van de psychiatrische problematiek als op het voorkomen van herhaling van delinquent gedrag. De DFP bestaat uit een Forensisch Psychiatrische Kliniek (FPK) en verschillende poliklinieken. Veel van de patiënten hebben klachten over de kwaliteit en/of kwantiteit van hun slaap. Dit is meestal (mede) het gevolg van een psychiatrische stoornis, zo gaan bijvoorbeeld depressies en schizofrenie vaak gepaard met in- en doorslaapproblemen. Een goede diagnose en behandeling van de slaapproblemen is echter van belang, aangezien slechte slaap een nadelige invloed kan hebben op het beloop van de psychiatrische stoornis, slechte slaap de kans op terugval in psychiatrische problematiek kan vergroten en slaapproblemen na behandeling van de psychiatrische stoornis kunnen blijven bestaan. Een tekort aan slaap wordt vaak geassocieerd met emotionele instabiliteit. Het doel is te onderzoeken of slaapproblemen een dynamische risicofactor vormen voor agressief gedrag bij forensisch psychiatrische patiënten.

Samenvatting: Prevalentie van slaapproblemen bij forensisch psychiatrische patiënten en de correlatie met reactieve agressie.

Meetinstrumenten: Polysomnografie, Actografie, Slaapvragenlijsten SDL, PSQI, AIS.

Participanten: GGZ Drenthe, Divisie Forensische Psychiatrie.

Publicaties: -

Kwaliteit van de ambulante rapportage pro Justitia volwassenen.

Contactpersoon:	Tryntsje van der Veer	Thema:	InstrumentontwikkelingValidering
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	2000
Naam Instelling:	-	Einddatum:	-
Bron:	EFP		

Doel: Verheldering kwaliteit ambulante rapportage pro Justitia en het toewerken naar een beoordelingsinstrument.

Samenvatting: Systematisch wetenschappelijk onderzoek naar de ambulante rapportage pro Justitia voor volwassenen is niet gangbaar. In praktijk wordt een brede variatie aangetroffen. Gekozen is voor een retrospectief onderzoek naar rapportages uit de jaren 1993, 1994 en 1995 met een follow up tot 2001, inclusief strafrechtelijke recidive. Dit levert aanknopingspunten op voor de dagelijkse praktijk, inclusief de meerwaarde van het toepassen van risicotaxatie-instrumentarium, formats en overige aspecten ter bevordering van de kwaliteit.

Meetinstrumenten: Retrospectief cohortonderzoek periode 1993-1996, uitvoering hiervan 2000-2004, door beoordelaars toegepast HKT-30 (versie voor aanpassing), bij deel populatie toegepast HCR-20 en SVR-20.

Participanten: NIFP, Universiteit van Amsterdam.

Publicaties: -

Dimensies van impulsiviteit en agressie gerelateerd aan (persoonlijkheds)psychopathologie.

Contactpersoon:	Franca Tonnaer	Thema:	Kenmerken Patiëntgroepen
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	April 2008
Naam Instelling:	FPC De Rooyse Wissel	Einddatum:	April 2011 ¹³
Bron:	EFP		

Doel: The current proposal examines the association between different frontal lobe related functions and different forms of impulsivity in forensic patients.

Samenvatting: It is common in the field of psychology and psychiatry to use 'impulsivity' as a term for a broad range of behaviours. These behaviours are generally characterized as unplanned actions, inattentive to the negative consequences of these actions (in the long-term), which in some cases can lead to criminal or even violent behaviour. Brain areas involved in lack of inhibition or impulsive behaviour include the frontal cortex. However, it remains unclear how the frontal lobe is associated with different dimensions of impulsive aggressive behaviour. Moreover, the concept and the definition of 'impulsivity' remain unclear. Therefore, the current proposal examines the association between different frontal lobe related functions and different forms of impulsivity in forensic patients. Consequently, this research proposal will contribute to a better risk assessment and a specified model of impulsive aggressive behaviour in relation to different forms of psychopathology.

Meetinstrumenten: -

Participanten: Universiteit Maastricht, FPC De Rooyse Wissel.

Publicaties: -

¹³ Opgenomen in PILLO als lopend onderzoek

RAP onderzoek.

.....

Contactpersoon:	Iris Berends	Thema:	Risicotaxatie instrument
Kader:	-	Startdatum:	2010
Naam Instelling:	-	Einddatum:	2015
Bron:	NIFP		

Doel: In een prospectief onderzoek wordt onderzocht wat de voorspellende waarde is van de RAP, deze wordt vergeleken met de voorspellende waarde van de SAVRY.

Samenvatting:

De RAP (Risicotaxatie geweldsrecidive Adolescenten Pro Justitia rapportage) is een gestructureerd risicotaxatie instrument samengesteld uit items van de SAVRY, PCL:YV en nieuwe factoren, toegespitst op gewelddadige historie, tenlastelegging en onderzoekscontact. Het instrument is specifiek ontwikkeld voor het inschatten van de kans op geweldsrecidive van jongeren in de rapportage setting. In 2011 zijn pro Justitia rapporteurs getraind in de RAP. Zij gebruiken de RAP en de SAVRY bij geweldszaken en doen op basis daarvan een inschatting van de kans op geweldsrecidive.

Meetinstrumenten: RAP, SAVRY.

Participanten: -

Publicaties: -

Validering gereviseerde versie van risicotaxatie-instrument HKT-30

Contactpersoon:	Eddy Brand	Thema:	Risicotaxatie
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	01-01-2010
Naam Instelling:	FPC van Mesdag	Einddatum:	30-06-2012
Bron:	Afdeling ASK/DJI		

Doel: Validatie en onderzoek van de HKT versie 2011 met behulp van behandelcarrières.

Samenvatting: De HKT v2011 wordt opgesteld en gevalideerd met behulp van de HKT-30 v.2002 en de experimentele HKT-EX. De HKT-EX is een experimentele lijst, een tussenversie. Het is de voorbereiding voor de HKT v2011. HKT versie 2011 wordt een mix van HKT-30 v2002 en HKT-EX, waarbij de beste items worden overgenomen. Deze worden getest en gevalideerd met behulp van behandelcarrières.

Meetinstrumenten: HKT-30 v.2002, HKT-EX.

Participanten: FPC van Mesdag in samenwerking met andere FPC's.

Publicaties: Brand, E.F.J.M., Horst, P.R.M. Ter, Lammers, S.M.M. & Spreen, M. (2010). Handleiding HKT-EX. Historische Klinische en Toekomst items voor Diagnostiek, Risicotaxatie en Behandel-evaluatie, experimentele versie. Den Haag: Dienst Justitiële Inrichtingen.

Dynamic risk assessment and treatment evaluation in forensic psychiatric patients: a study on the Dutch Risk Assessment Device HKT-30.

Contactpersoon:	Michelle Willems	Thema:	RisicotaxatieManagement
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	-
Naam Instelling:	Universiteit van Tilburg	Einddatum:	-
Bron:	EFP		

Doel: The aim of this doctoral thesis is to expand the knowledge about risk factors that predict different types of recidivism in mentally ill offenders placed under the entrustment order. We will examine whether these risk factors are equal for the patient group as a whole, or whether patients placed under the entrustment order should be considered a heterogeneous group consisting of subgroups with specific risk profiles that predict future reoffending. Furthermore, we will investigate the extent to which dynamic risk factors change during the course of treatment, both for the patient group as a whole and for subgroups of patients.

Samenvatting: The aim of this doctoral thesis is to expand the knowledge about risk factors that predict different types of recidivism in mentally ill offenders placed under the entrustment order. We will examine whether these risk factors are equal for the patient group as a whole, or whether patients placed under the entrustment order should be considered a heterogeneous group consisting of subgroups with specific risk profiles that predict future reoffending. Furthermore, we will investigate the extent to which dynamic risk factors change during the course of treatment, both for the patient group as a whole and for subgroups of patients.

Meetinstrumenten: HKT-30.

Participanten: Dienst Justitiële Inrichtingen, FPC van Mesdag kliniek.

Publicaties: -

Retrospectief onderzoek naar de psychometrische eigenschappen en predictieve validiteit van de Nederlandse versie van de START (Short Term Assessment of Risk en Treatability) en de nieuwe versie van de HKT.

Contactpersoon:	M. Lancel	Thema:	InstrumentontwikkelingValidering
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	2010
Naam Instelling:	GGZ Drenthe	Einddatum:	2010 ¹⁴
Bron:	EFP		

Doel: De START (Short-Term Assessment of Risk and Treatability) is een instrument, ontwikkeld door Webster et al., om een aantal risico's voor de patiënt zelf, zoals de kans op automutilatie, victimisatie en middelen misbruik, en van de patiënt naar anderen op korte termijn in te schatten aan de hand van dynamische, door behandeling veranderbare, items die zowel als risico en als 'sterkte' (positief, protectief werkend) gescoord kunnen worden. De HKT-30 is een instrument in ontwikkeling. Er wordt reeds een aantal jaren door verschillende klinieken met de HKT-30 versie 2002 wordt gewerkt. De HKT-30 versie 2002 is gereviseerd en verder doorontwikkeld. De gereviseerde versie is opgenomen in dit validatie en interbeoordelaarsbetrouwbaarheidsonderzoek. Aan de hand van dossiers van patiënten die tussen 2004 en 2007 opgenomen zijn geweest in de FPK zullen risicotaxaties START en HKT worden opgesteld over vooraf bepaalde periode. Aan de hand van deze gegevens en door koppeling van de uitkomsten aan van incidentengegevens over dezelfde periode predictieve validiteit van de START en HKT als Routine Outcome Assessment instrument onderzocht worden. De interbeoordelaarbetrouwbaarheid zal worden onderzocht doordat steeds twee onafhankelijke beoordelaars vanaf dossier een START en HKT scoren.

Samenvatting: Retrospectief onderzoek naar de betrouwbaarheid en voorspellende waarde van de START en nieuwe HKT.

Meetinstrumenten: START, HKT.

Participanten: -

Publicaties: -

¹⁴ Opgenomen in PILLO als lopend onderzoek

De psychometrische eigenschappen en predictieve validiteit van de Nederlandse versie van de START.

Contactpersoon:	M. Lancel	Thema:	InstrumentontwikkelingValidering
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	2007
Naam Instelling:	GGZ Drenthe	Einddatum:	2010 ¹⁵
Bron:	EFP		

Doel: Beschrijving: De START (Short-Term Assessment of Risk and Treatability) is een nieuw instrument, ontwikkeld door Webster et al., om een aantal risico's voor de patiënt zelf, zoals de kans op automutilatie, victimisatie en middelen misbruik, en van de patiënt naar anderen op korte termijn in te schatten aan de hand van dynamische, door behandeling veranderbare, items die zowel als risico en als 'sterkte' (positief, protectief werkend) gescoord kunnen worden. Voor patiënten uit de Forensisch Psychiatrische Kliniek en de ambulante forensische zorg zal regelmatig (3 à 4 maandelijks) een START formulier ingevuld worden door (a) psycholoog of psychiater, (b) onderzoeker en (c) door het hele behandelteam middels consensusbespreking. Aan de hand van deze gegevens en door koppeling van de uitkomsten aan andere instrumenten en incidentengegevens zullen interbeoordelaar betrouwbaarheid en predictieve validiteit, impact van consensusbespreking op beoordeling en geschiktheid van START als Routine Outcome Assessment instrument onderzocht worden.

Samenvatting: Validatieonderzoek Nederlandse vertaling Short Term Assessment of Risk en Treatability.

Meetinstrumenten: START.

Participanten: FPA Assen.

Publicaties: -

¹⁵ Opgenomen in PILLO als lopend onderzoek

The use of the PCL-R in offenders with intellectual disability, a comparative study.

.....

Contactpersoon:	B. Lutjenhuis	Thema:	InstrumentontwikkelingValidering
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	2005
Naam Instelling:	St. Trajectum - Hoeve Boschoord	Einddatum:	-
Bron:	EFP		

Doel: Meten van interne consistentie.

Samenvatting: De PCL-R levert bij LVG en zwakbegaafde daders niet dezelfde betrouwbaarheid op als bij de onderzoeken die zijn uitgevoerd bij normaal begaafde daders. Alleen de totaalscore en de score op factor 2 voldoen aan de norm. Dit is in tegenstelling met de bevindingen van Morrissey et al. (2005). Mogelijk is dit het gevolg van het feit dat deze laatste de itemuitleg heeft aangepast aan de doelgroep en er sprake was van interviews met behandelaars door een beperkt aantal, gezamenlijk getrainde interviewers. In dit onderzoek is de lijst ingevuld door vele verschillende scorers (meer dan 25) in 3 verschillende klinieken, opgeleid door verschillende trainers. Voorlopig dient de PCL-R bij individuele beoordeling bij mensen met een IQ beneden de 80 met de nodige voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd.

Meetinstrumenten: -

Participanten: GGZ Eindhoven, FPC van Mesdag kliniek.

Publicaties: -

De ontwikkeling van een instrument voor het evalueren van bewegingsagogie.

.....

Contactpersoon:	A.J. Zwets	Thema:	InstrumentontwikkelingValidering
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	2008
Naam Instelling:	FPC de Kijvelanden	Einddatum:	2011 ¹⁶
Bron:	EFP		
Doel:	Ontwikkeling van een betrouwbaar en valide instrument voor het evalueren van bewegingsagogie bij terbeschikkinggestelden.		
Samenvatting:	Studie naar psychometrische eigenschappen van een observatieschaal voor bewegingsagogen.		
Meetinstrumenten:	Beweging-observatieschaal, Psychopathy Checklist Revised (PCL-R), NEO Five Factor Inventory (NEO-FFI), Zelf-Analyse Vragenlijst (ZAV), Aangepaste Versie van de Picture-Frustration Study (PFS-AV), Agressie Vragenlijst (AVL), Inventarisatielijst Omgaan met Anderen (IOA) , Observatie Schaal voor Agressief Gedrag (OSAB).		
Participanten:	FPC's.		
Publicaties:	-		

¹⁶ Opgenomen in PILLO als lopend onderzoek

Psychometric properties and utility of the Structured Inventory of Malingered Symptomatology (SIMS) in real-life forensic psychiatric assessments in the Netherlands.

Contactpersoon:	Mark van der Meer	Thema:	InstrumentontwikkelingValidering
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	Mei 2007
Naam Instelling:	-	Einddatum:	2011 ¹⁷
Bron:	EFP		

Doel: Bruikbaarheid van SIMS in forensische pre-trial populatie.

Samenvatting: Malingering is a major problem for forensic psychiatric and psychological assessments. The Structured Inventory of Malingered Symptomatology (SIMS) is a self-report instrument for the detection of malingering. Although the SIMS has been extensively researched using participants who were instructed to simulate, only a few studies attempted to establish the validity of SIMS in real-life situations where the stakes are high and the advantage of malingering substantial. The current study reports on the psychometrics of the SIMS and aims at investigating its validity in a real-life, pre-trial forensic criminal responsibility assessment. Clinical judgement was used as criterion for categorising the participants into possible malingering (n = 24) and non-malingering (n = 148) subjects. Utilizing the recommended cut-off value, we found a good specificity but somewhat low sensitivity suggesting that the SIMS can best be used as one of more (screening-) instruments to aid with the detection of malingering.

Meetinstrumenten: -

Participanten: -

Publicaties: -

¹⁷ Opgenomen in PILLO als lopend onderzoek

Ontwerpen en implementeren van een monitor voor Kritieke Prestatie Indicatoren (KPI).

Contactpersoon:	Erik Leertouwer	Thema:	-
Kader:	-	Startdatum:	-
Naam Instelling:	-	Einddatum:	-
Bron:	WODC		

Doel: -

Samenvatting: In het kader van het Programma Uitvoeringsketen Strafrechtelijke Beslissingen (USB) wordt in samenwerking met ketenpartners uit de executieketen een beperkte verzameling van Kritieke Prestatie Indicatoren (KPI's) ontwikkeld. De onderscheiden KPI's zeggen iets over de prestaties in de executieketen en sluiten aan op de operationele doelen van de keten: tijdigheid, zekerheid en goed informeren. Metingen aan de hand van deze KPI's brengen het presteren van de belangrijkste processen en onderdelen binnen de keten in kaart. Er zal daarom een structurele meting van deze KPI's plaats gaan vinden, die het WODC op zich zal nemen. Om de vastgestelde KPI's periodiek te kunnen gaan meten, zal een systeem ontwikkeld worden bestaande uit drie componenten: Een component die relevante data uit verschillende bronnen extraheert en opschoont; Een component die de opgeschoonde data opslaat in een omgeving die geschikt is voor analyses en het afleiden van KPI's; Een component die er voor zorgt dat gebruikers interactief met de monitor kunnen communiceren (een user interface).

Meetinstrumenten: -

Participanten: -

Publicaties: -

Ontwikkeling en validering van de Dynamic Risk Outcome Scales (DROS).

Contactpersoon:	Klaus Drieschner	Thema:	InstrumentontwikkelingValidering
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	2007
Naam Instelling:	-	Einddatum:	2010 ¹⁸
Bron:	EFP		

Doel: Ontwikkeling en validering van de DROS, een instrument voor het meten van veranderingen van dynamische risicovariabelen.

Samenvatting: Op basis van literatuur en interviews met experts worden meetschalen bestaande uit twee tot zes observatie-items voor 13 dynamische risicovariabelen ontwikkeld. In de pilotfase worden ervaringen van gebruikers en enkele psychometrische eigenschappen geanalyseerd en veranderingen aan het instrument aangebracht. In het valideringsonderzoek worden aan de hand van diverse criteria de constructvaliditeit, predictieve validiteit en gevoeligheid voor verandering van de DROS-schalen bepaald. Verder wordt onderzoek naar de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid van de items en meetschalen verricht.

Meetinstrumenten: DROS.

Participanten: Dichterbij, SGLVG behandelcentra van Hoeve Boschoord, Altrecht (Wier), Mastler Hazeborg, De Bruggen.

Publicaties: -

¹⁸ Opgenomen in PILLO als lopend onderzoek

De ontwikkeling van een instrument voor het meten van reactief en proactief agressief gedrag (KAL; Kijvelanden Agressie Lijst).

Contactpersoon:	R.H.J. Hornsveld	Thema:	InstrumentontwikkelingValidering
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	2007
Naam Instelling:	FPC de Kijvelanden	Einddatum:	2010 ¹⁹
Bron:	EFP		

Doel: Ontwikkeling van een betrouwbaar en valide instrument voor het meten van reactief en proactief agressief gedrag.

Samenvatting: Pilootstudie naar interne consistentie, interbeoordelaar betrouwbaarheid en test-hertest betrouwbaarheid van een 36-item versie. Vervolgstudie naar interne consistentie, factorstructuur en validiteit van een 20-item versie.

Meetinstrumenten: Kijvelanden Agressie Lijst (KAL), Psychopathy Checklist-Revised (PCL-R), NEO Five Factor Inventory (NEO-FFI), Zelf-Analyse Vragenlijst (ZAV), Aangepaste Versie van de Picture-Frustration Study (PFS-AV), Agressie Vragenlijst (AVL) en Aangepaste Versie van het Sociomorele Reflectie Meetinstrument (SRM-AV).

Participanten: Het Dok, Erasmus Universiteit Rotterdam.

Publicaties: -

¹⁹ Opgenomen in PILLO als lopend onderzoek

Validering van de Kijvelanden Agressie Lijst op de polikliniek.

Contactpersoon:	A.J. de Groot	Thema:	-
Kader:	-	Startdatum:	2008
Naam Instelling:	FPC de Kijvelanden	Einddatum:	2012
Bron:	EFP		

Doel: Onderzoek naar de validiteit van de Kijvelanden Agressie Lijst bij gewelddadige forensisch psychiatrische patiënten op poli- en dagklinik het Dok.

Samenvatting: Afname en/of scoring van de onderstaande instrumenten bij 100 gewelddadige poliklinische patiënten.

Meetinstrumenten: Kijvelanden Agressie Lijst (KAL), Psychopathy Checklist Revised (PCL-R), NEO Five Factor Inventory (NEO-FFI), Zelf-Analyse Vragenlijst (ZAV), Aangepaste versie van de Picture-Frustration Study (PFS-AV), Agressie Vragenlijst (AVL), Inventarisatielijst Omgaan met Anderen (IOA), Aangepaste Versie van het Sociomorele Reflectie Meetinstrument (SRM-AV).

Participanten: -

Publicaties: -

Beschermende factoren in risicotaxatie. Validering van de SAPROF.

.....

Contactpersoon:	M. de Vries Robbé	Thema:	RisicotaxatieManagement
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	Januari 2007
Naam Instelling:	FPC Van der Hoevenkliniek	Einddatum:	Januari 2012 ²⁰
Bron:	EFP		

Doel: Onderzoeken van de waarde van beschermende factoren voor risicotaxatie en risicomangement in de forensisch klinische praktijk en validering van de Structured Assessment of PROtective Factors for violence risk.

Samenvatting: Dit promotieonderzoek heeft ten doel de SAPROF te valideren. Resultaten tot nu toe uit de retrospectieve onderzoeken laten een goede interbeoordelaars betrouwbaarheid zien en een goede predictieve validiteit voor gewelddadige recidive voor zowel gewelddadige als seksueel gewelddadige forensisch psychiatrische patiënten. De veranderbaarheid van de beschermende factoren in de SAPROF gedurende de behandeling indiceert de bruikbaarheid van de SAPROF als richtlijn voor de ontwikkeling van positieve behandel doelstellingen en risicomangement. Gebruikers van de SAPROF binnen de forensische psychiatrie waarderen de SAPROF als hulpmiddel bij het formuleren van behandelplannen, het afstemmen en verantwoorden van behandelafdeling en het vergemakkelijken van risicocommunicatie. Inmiddels zijn ook de Engelse (2009) en Duitse (2010) vertaling van de SAPROF beschikbaar. Een Franse, Spaanse en Italiaanse vertaling zijn in voorbereiding. Het instrument wordt uitgegeven door Forum Educatief, centrum voor forensische geneeskunde en gedragswetenschappen.

Meetinstrumenten: SAPROF, HCR-20, SVR-20, HKT-30.

Participanten: FPC van Mesdag kliniek.

Publicaties: Broek, E. van den, & Vries Robbé, M. de (2008). The supplemental value of the SAPROF from a treatment perspective: A counterbalance to risk? Paper presented at the eight Conference of the International Association of Forensic Mental Health Services, Vienna, Austria.

Vogel, V. de, Ruiter, C. de, & Bouman, Y. (2007). Meten van protectieve factoren en het belang hiervan voor behandeling in forensische settings: Introductie van de SAPROF. Tijdschrift voor Psychotherapie, 33, 102-119.

Vogel, V. de, Ruiter, C. de, Bouman, Y., & Vries Robbé, M. de (2007). SAPROF. Richtlijnen voor het beoordelen van beschermende factoren voor gewelddadig gedrag. Versie 1. Utrecht, The Netherlands: Forum Educatief.

Voor overige publicaties zie de PILLO database via <http://onderzoek.efp.nl/>

²⁰ Opgenomen in PILLO als lopend onderzoek

De correlatie tussen impulsiviteitsmaten, agressief gedrag en therapeutische uitkomst.

Contactpersoon:	Mw. Drs. Y. van Zuidam	Thema:	InstrumentontwikkelingValidering
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	September 2010
Naam Instelling:	-	Einddatum:	September 2012
Bron:	EFP		

Doel: Is een hoge mate van impulsiviteit, gemeten aan de BIS, EASY en de ANT, gerelateerd aan agressief gedrag en een negatief therapeutische uitkomst.

Samenvatting: -

Meetinstrumenten: BIS-11.

Participanten: Forensisch psychiatrische afdeling, de Boog, GGNet, Warnsveld.

Publicaties: -

Comorbiditeit tussen antisociale persoonlijkheidsstoornis en verslaving.

Contactpersoon:	S. Soe-Angie	Thema:	InstrumentontwikkelingValidering
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	2008
Naam Instelling:	FPC de Kijvelanden	Einddatum:	2012
Bron:	EFP		

Doel: Comorbiditeit tussen antisociale persoonlijkheidsstoornis en verslaving enerzijds wordt veelvuldig geassocieerd met crimineel i.c. gewelddadig gedrag anderzijds. Het concept van een externaliserende dimensie van psychopathologie, waaronder antisociale en middelengerelateerde stoornissen, is voorgesteld als een mogelijk verklaringsmodel voor bepaalde patronen van comorbiditeit. Externaliserende stoornissen hebben een gebrekkige impulscontrole als gemeenschappelijk kenmerk. Een groot aantal wetenschappelijk onderzoek bevestigt de relatie tussen lage impulscontrole, antisociale persoonlijkheid, problemen met middelengebruik. Dit construct van externaliseren is echter nog niet geoperationaliseerd in Nederland. Het project heeft twee hoofddoelen: 1) ontwikkeling van een betrouwbare Nederlandse versie van de in Amerika ontwikkelde Externalizing Inventory. 2) onderzoek naar de validiteit en bruikbaarheid van de Externalizing Inventory in de forensische psychiatrie en verslavingszorg.

Samenvatting: Een Nederlandse versie van de Externalizing Inventory wordt onderzocht op psychometrische eigenschappen in populaties als forensisch psychiatrische patiënten, patiënten in de verslavingszorg en 'normalen'. Exclusiecriteria voor de steekproef zijn: vrouwelijk geslacht, acute psychotische stoornis, IQ lager dan 85 en/of ernstige hersenbeschadiging.

Meetinstrumenten: Psychopathy Checklist (PCL-R), NEO Five Factor Inventory (NEO-FFI), Temperament and Character Inventory (TCI), Barrat Impulsiveness Scale-11 (BIS-11), Psychopathy Personality Inventory-short version (PPI-R), Alcohol Use Disorders Identification Test (AUDIT), Drug Abuse Screening Test-short version (DAST), Beck Depression Inventory (BDI), Spielberger State-Trait Anxiety Inventory (STAI), Adult Self-Report (AS-R), Agressie Vragenlijst (AVL), Adult Behavior Checklist (ABCL), Staff Observation Aggression Scale-R (SOAS-R), File based rating scales/checklists, Urine control tests.

Participanten: FPC's.

Publicaties: -

Belang van risicotaxatie volgens het multidisciplinair gestructureerd klinisch oordeel.

Contactpersoon:	V. de Vogel	Thema:	RisicotaxatieManagement
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	-
Naam Instelling:	FPC Van der Hoevenkliniek	Einddatum:	Doorlopend
Bron:	EFP		

Doel: (1) Hoe voorspelt de HCR-20 gewelddadige recidive na behandeling? (2) Hoe veranderen dynamische factoren gedurende de behandeling?

Samenvatting: Het betreft het vervolg van prospectief onderzoek dat loopt sinds 2001, waarin de voorspellende waarde van de HCR-20 wordt onderzocht (gewelddadige recidive na behandeling). De vaste meetmomenten zijn: 1) opname, 2) 1e begeleid verlof, 3) 1e onbegeleid verlof, 4) start transmurale behandeling, 5) einde TBS.

Meetinstrumenten: HCR-20.

Participanten: -

Publicaties: Vogel, V. de, Smid, W., & Vries Robbé, M. de (2006). Do dynamic risk factors actually change during treatment? Repeated measures with the HCR-20 in forensic clinical practice. Paper presented at the sixth Annual Congress of the International Association of Forensic Mental Health Services, , the Netherlands.

Gedragsverandering van forensisch psychiatrische patiënten, herhaalde metingen met de FP40.

Contactpersoon:	Tanja Lucker	Thema:	Behandeleffect
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	-
Naam Instelling:	FPC de Oostvaarderskliniek	Einddatum:	-
Bron:	EFP		

Doel: Het doel van de studie is om meer informatie te krijgen of de dynamische factoren van de FP40 geschikt zijn om veranderingen tijdens de behandeling te meten. Dit om te bepalen of ze meegenomen worden in een nieuw behandelevaaluatie instrument.

Samenvatting: -

Meetinstrumenten: FP40, evt. ook HKT-30.

Participanten: -

Publicaties: -

Risicotaxatie in een persoonsgerichte benadering. Het meten van maatschappelijk aanpassingsvermogen bij gedetineerde psychiatrische patiënten.

Contactpersoon:	K. Vaartjes	Thema:	Instrument validering
Kader:	Opleiding tot psycholoog	Startdatum:	Februari 2012
Naam Instelling:	P.I. Haaglanden	Einddatum:	Eind 2012
Bron:	PPC vragenlijst		

Doel: Het betrouwbaar en valide meten van maatschappelijk aanpassingsvermogen

De relatie vaststellen tussen factoren en incidenten in de instelling en tijdens vrijheden.

De relatie vaststellen tussen zelfrapportage op maatschappelijk aanpassingsvermogen en een observatieschaal.

Samenvatting: Het betreft een onderzoek gericht op testconstructie waarbij 500 proefpersonen nodig zijn met goed ingevulde vragenlijsten. Samen met de supervisor wetenschappelijk onderzoek zal middels statistisch analyses onderzocht worden of dit een betrouwbaar en valide instrument kan zijn voor het meten van de onder doelen genoemde punten.

Meetinstrumenten: Maatschappelijk aanpassingsvermogen Lijst (MAL), zelfrapportagevragenlijst (MAL_Z), Observatielijst (MAL-o).

Participanten: PPC Amsterdam, PPC Zwolle, PPC Vught, PPC Scheveningen en PPC Maastricht.

Publicaties: -

Doorontwikkeling en klinische implementatie van een neurocognitieve testbatterij (ForMinds).

Contactpersoon:	Rachel Geense	Thema:	-
Kader:	-	Startdatum:	01-09-2009
Naam Instelling:	FPC de Pompestichting	Einddatum:	31-12-2012
Bron:	Afdeling ASK/DJI		

Doel: Doorontwikkeling en klinische implementatie van een neurocognitieve testbatterij (ForMinds).

Samenvatting: Doel van het hele ForMINDS project is het implementeren van functionele diagnostiek in de forensisch psychiatrische praktijk in de vorm van het ontwikkelen, normeren, valideren en implementeren van een neurocognitieve testbatterij die relevant is voor de klinische praktijk van forensisch psychiatrische zorginstellingen.

Meetinstrumenten: Fase 1

- ontwikkeling van de testbatterij (NP tests en vragenlijsten o.a. software op basis van SPSS en Python)
- afname van de testbatterij in verschillende populaties
- ontwikkelen van normgegevens/rapportages

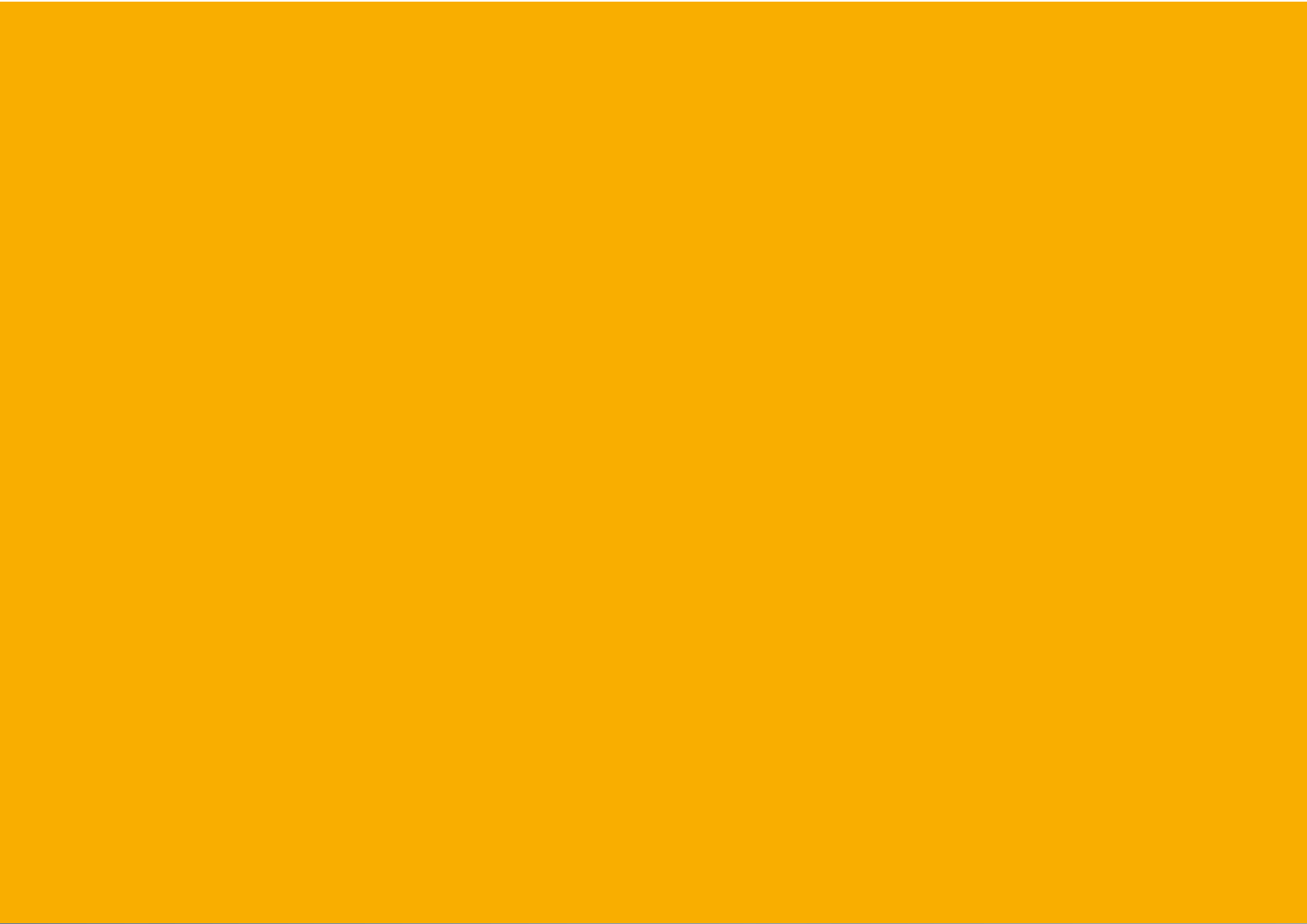
Fase 2

- verdere afname van testbatterij
- vormgeving van klinische implementatie
- wetenschappelijk onderzoek

Participanten: FPC de Pompestichting in samenwerking met andere FPC's.

Publicaties: Publicatie in voorbereiding over de diagnostische waarde van impliciete taken: Differentiation of type of offences by means of implicit tasks and predictive value for risk assessment.

Posterpresentatie op het IAFMHS: for MINDS – automated neurocognitive testbattery for the forensic psychiatric sector.

Motiveren

Ontwikkeling en evaluatie van een motivatie module.

.....

Contactpersoon:	L. Vermeulen	Thema:	-
Kader:	-	Startdatum:	2008
Naam Instelling:	FPC de Kijvelanden	Einddatum:	2011-2012
Bron:	EFP		

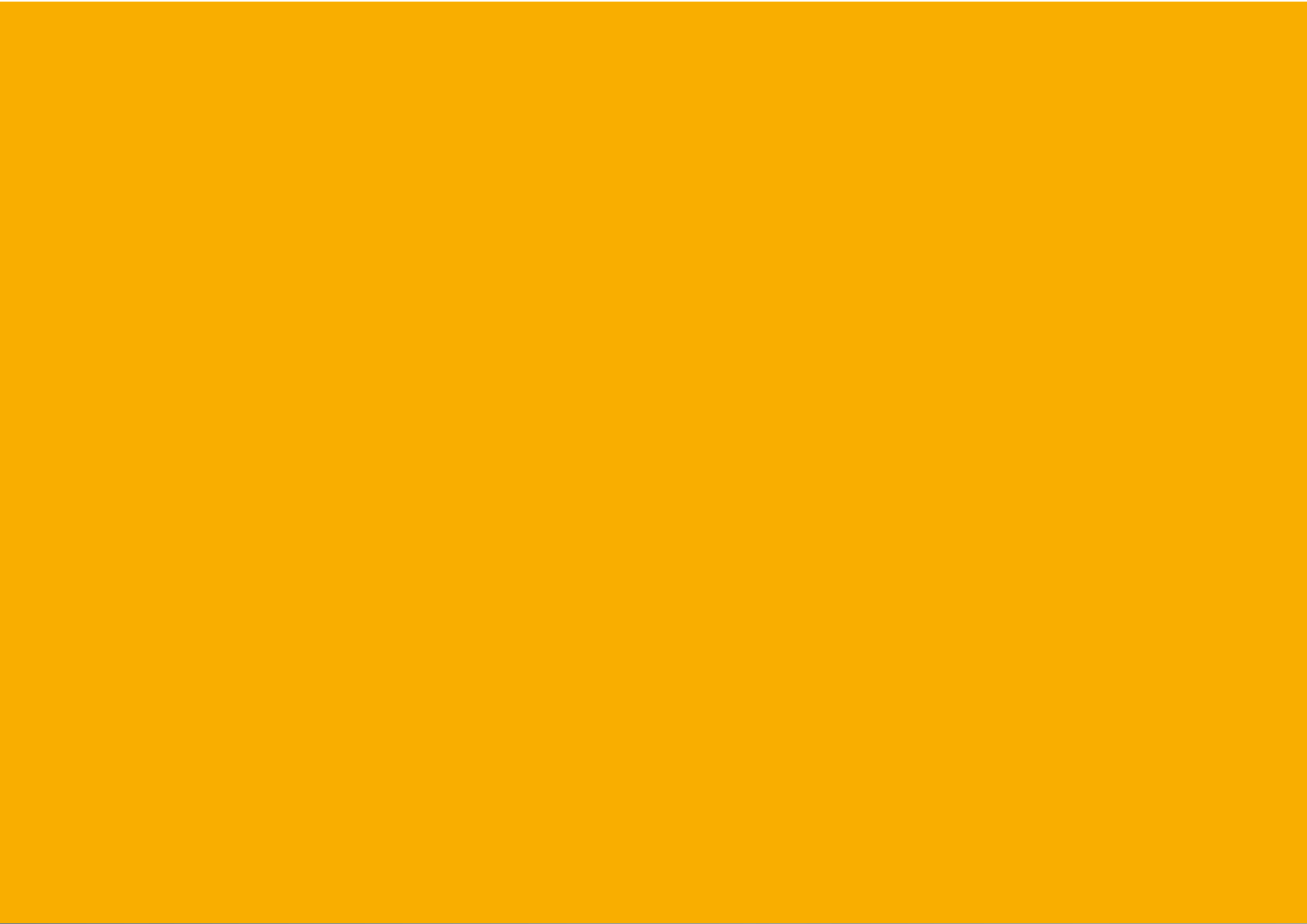
Doel: Ontwikkeling en evaluatie van een interventie voor weinig gemotiveerde terbeschikkinggestelden.

Samenvatting: Vergelijking van motivatie aan het begin en na afloop van de interventie.

Meetinstrumenten: Aangepaste Versie van de Treatment Motivation Scales for Forensic Outpatient Treatment (TMS-F).

Participanten: -

Publicaties: -

Zorg en behandeling

Gevolgen Wetsvoorstel Forensische Zorg.

.....

Contactpersoon:	Essy van Dijk	Thema:	Wetsvoorstel Forensische Zorg
Kader:	-	Startdatum:	01-12-2012
Naam Instelling:	DSP-groep	Einddatum:	01-09-2012
Bron:	Afdeling ASK/DJI		

Doel: Onderzoek betreft een voorstudie voor een later uit te voeren effectevaluatie van art. 2.3 van de Wfz.
Onderzoeksvragen:
1. Welke effecten gaan zich mogelijk voordoen bij invoering van artikel 2.3 WFZ (in combinatie met de komst van de WVGZ)?
2. Op welke wijze kunnen deze mogelijke effecten worden gemeten?

Samenvatting: Nog niet afgerond.

Meetinstrumenten: N.v.t. Onderzocht werden de mogelijkheden om de effecten van art. 2.3 van de Wfz in kaart te brengen. Daartoe zijn de volgende systemen onderzocht:

- BOPZIS (IGZ)
- ARGUS (GGZ instellingen)
- GPS/COMPAS/OBJD (Openbaar Ministerie en WODC)
- IFZO (DJI)
- IRS/CVS/RISc (3RO)
- Civiel (Raad voor de Rechtspraak)

Er zijn enkele aanvullende interviews gehouden (met een officier van justitie en met een zorgregisseur van een veiligheidshuis).

Participanten: -

Publicaties: Naar verwachting wordt het onderzoek uiterlijk december 2012 openbaar.

Onderzoek naar de bedoelde en onbedoelde gevolgen van de vrijheidsbeneming.

Contactpersoon:	Arie van den Hurk	Thema:	-
Kader:	-	Startdatum:	01-05-2010
Naam Instelling:	NSCR	Einddatum:	31-12-2012
Bron:	Afdeling ASK/DJI		

Doel: Het onderzoek heeft betrekking op de vraag: in hoeverre hebben vrijheidsstraffen bedoelde en onbedoelde effecten op het verdere leven van gedetineerden en hun familie.

Samenvatting: grootschalig onderzoeksproject in GW; dataverzameling loopt nog (ongeveer 1900 gedetineerden betrokken); rapportage in de vorm van diverse proefschriften; tussentijds worden presentaties verzorgd in directeurenoverleg GW. Onderwerpen die tijdens de interviews aan de orde komen zijn toekomstig crimineel gedrag, sociaaleconomische situatie, psychische en lichamelijke gezondheid, sociale contacten en welzijn van familieleden.

Meetinstrumenten: DJI-registratiegegevens, dossieronderzoek, interviews.

Participanten: Universiteit van Leiden en Utrecht, NSCR, huizen van bewaring, politiecellen (Cluster PI Rijnmond, Cluster PI Amsterdam, Cluster PI Haaglanden en PI Midden Holland).

Publicaties: -

Zorg voor gedetineerden met een psychische stoornis.

.....

Contactpersoon:	Marjan Wijn	Thema:	-
Kader:	-	Startdatum:	01-10-2011
Naam Instelling:	RSJ	Einddatum:	01-08-2012
Bron:	Afdeling ASK/DJI		

Doel: -

Samenvatting: -

Meetinstrumenten: -

Participanten: -

Publicaties: -

Human enhancement (neurowetenschap in de strafrechtstoepassing).

Contactpersoon:	Marjan Wijn	Thema:	-
Kader:	-	Startdatum:	01-03-2012
Naam Instelling:	RSJ	Einddatum:	01-10-2012
Bron:	Afdeling ASK/DJI		

Doel: -

Samenvatting: -

Meetinstrumenten: -

Participanten: -

Publicaties: -

Bejegening van patiënten door ZBIWers, de bijdrage aan gedragsverbetering van patiënten door ZBIWers.

Contactpersoon:	Janneke van Beek	Thema:	Zorg en Behandeling
Kader:	Scriptie	Startdatum:	-
Naam Instelling:	PPC Amsterdam	Einddatum:	-
Bron:	PPC Vragenlijst		

Doel: Onderzoeken wat het effect is van de bejegeningstijl van de zorg en behandeling inrichting werkers op het gedrag van de patiënten. Vervolgens kan gekeken worden of de bejegeningstijl van de ZBIWers gestuurd kan worden om het gedrag van patiënten te beïnvloeden.

Samenvatting: -

Meetinstrumenten: Zelfontwikkeld interview.

Participanten: PPC Amsterdam.

Publicaties: -

Behandelmilieu, agressie en psychopathie.

.....

Contactpersoon:	-	Thema:	-
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	-
Naam Instelling:	Pompestichting	Einddatum:	Doorlopend
Bron:	EFP		

Doel: Pilotstudie naar samenhang tussen behandelmilieu, patiëntkenmerken, prevalentie van agressie en houding van staf en patiënt ten opzichte van agressie, mede naar aanleiding van het project 6F in de PI Vught.

Samenvatting: -

Meetinstrumenten: Vpacon, Vstacon, MAVAS, FWC, SKF 17, SOAS-R, concept mapping.

Participanten: PI Vught.

Publicaties: -

Ontwikkeling en evaluatie van een training voor sociotherapeuten.

.....

Contactpersoon:	L. Vermeulen	Thema:	-
Kader:	Overig	Startdatum:	2009
Naam Instelling:	FPC de Kijvelanden	Einddatum:	2013-2014
Bron:	EFP		

Doel: Ontwikkeling en evaluatie van een geaccrediteerde training voor sociotherapeuten.

Samenvatting: Vergelijking van vaardigheden aan het begin en na afloop van de training.

Meetinstrumenten: -

Participanten: FPC's.

Publicaties: -

Forensische aspecten van error-monitoring.

.....

Contactpersoon:	Inti Brazil	Thema:	BiologischeCognitievePsychologie
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	Januari 2006
Naam Instelling:	-	Einddatum:	-
Bron:	EFP		

Doel: Exploreren van error-monitoring bij verschillende patiëntgroepen onder verschillende condities.

Samenvatting: In het kader van het neurobiologisch onderzoek zijn in 2006 de eerste experimenten gestart met ERN onderzoek; deze experimenten vinden plaats in het kader van promotie- en scriptieonderzoek in nauwe samenwerking met het UMC. Eind 2007 wordt gestart met onderzoek waarbij beeldvormende technieken worden toegepast. Psychopathie, impulsregulatie en agressieregulatie zijn de kennisgebieden die daarbij aan de orde komen.

Meetinstrumenten: Psychofysiologische meetapparatuur.

Participanten: UMC Nijmegen, NICCI.

Publicaties: -

De relatie tussen psychiatrisch ziektebeeld en agressief gedrag van patiënten in de FOBA.

Contactpersoon:	Janneke van Beek	Thema:	Relatie ziektebeeld en agressief gedrag
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	-
Naam Instelling:	PPC Amsterdam	Einddatum:	-
Bron:	PPC Vragenlijst		

Doel: Onderzoeken of er een verband is tussen het psychiatrisch ziektebeeld en agressief gedrag van patiënt in de FOBA, en zo ja of agressief gedrag beïnvloed kan worden door het psychiatrisch ziektebeeld te behandelen.

Samenvatting: -

Meetinstrumenten: -

Participanten: PPC Amsterdam.

Publicaties: -

Patiënttevredenheidsonderzoek.

.....

Contactpersoon: Stella Daamen
Kader: Eigen initiatief
Naam Instelling: PPC Overmaze
Bron: PPC Vragenlijst

Thema: Patiënttevredenheid
Startdatum: Januari 2010
Einddatum: Doorlopend

Doel: Toetsen van de patiënttevredenheid aan de hand van een aantal specifieke beleidspunten zoals afgesproken in PPC Overmaze. Te denken valt bijvoorbeeld aan het functioneren van het mentorsysteem, dagbesteding (met name de diversiteit daarvan, behandelplannen en de inhoud daarvan).

Samenvatting: Meten van patiënttevredenheid in relatie tot een aantal specifieke aandachtspunten, zoals afgesproken over de behandeling/bejegening van patiënten.

Meetinstrumenten: Vragenlijsten, interview.

Participanten: PPC Overmaze.

Publicaties: -

Zorg in PPC's.

.....

Contactpersoon:	E. Masthoff	Thema:	Zorg in PPC's.
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	13-01-2009
Naam Instelling:	PI/PPC Vught	Einddatum:	Doorlopend
Bron:	PPC vragenlijst		

Doel: Sinds de start van het PPC te Vught (13-01-2009) wordt data verzameld om beleidsinformatie te genereren en nadien geformuleerde onderzoeksvragen te beantwoorden.

Samenvatting: Thans bekijken de verschillende onderzoekers binnen de bestaande dataverzameling naar de volgende 3 thema's:

- Kwaliteit van leven van populatie longitudinaal
- Ervaren leefklimaat
- Beschrijving populatie, in- door- en uitstroom.

Ambitie is om aan te sluiten bij de landelijke onderzoeksprogrammering PPC's, zoals besloten door de directeur gevangeniswezen in maart 2012.

Wij beraden ons voorts over een specifiek screenings en interventieonderzoek.

Meetinstrumenten: WHOQOL Bref., ESSENCes.

Voorts: diverse landelijk afgestemde justitiële, demografische en psychopathologische variabelen.

Participanten: -

Publicaties: -

Kwaliteit van leven bij patiënten in cluster langdurig forensische zorg.

.....

Contactpersoon:	-	Thema:	KwaliteitvanZorg
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	2006
Naam Instelling:	Pompestichting	Einddatum:	Doorlopend
Bron:	EFP		

Doel: Vaststellen en monitoren van kwaliteit van leven; invloed van behandelcontext op kwaliteit van leven onderzoeken; verkenning van het concept kwaliteit van leven; ontwikkelen meetinstrumenten betreffende kwaliteit van leven, specifiek voor de LFZ.

Samenvatting: -

Meetinstrumenten: -

Participanten: -

Publicaties: -

Sociaal emotioneel gedrag van mannelijke psychopaten na dubbel-blind placebo-gecontroleerd intranasale toediening van Oxytocine.

Contactpersoon:	Ronald Rijnders	Thema:	Behandeling
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	2011
Naam Instelling:	NIFP Pieter Baan Centrum	Einddatum:	2015
Bron:	NIFP		

Doel: Het doel van dit promotieonderzoek is het bestuderen van de onderliggende mechanismen van de invloed van OT op sociale informatie werking van mannen met psychopathie, waarbij in het bijzonder wordt gekeken naar de rol van OT in cognitieve en affectieve empathische stress taken. Daartoe worden mannen met psychopathie in TBS klinieken onderworpen aan een dubbel blind placebo-gecontroleerd experiment waarin zij intranasaal OT krijgen toegediend. Hiermee hopen we in eerste instantie licht te kunnen werpen op de hierboven beschreven, aan agressie gerelateerde, mechanismen en in de verre toekomst meer begrip te krijgen van onbehandelbaarheid van agressieve psychopathische individuen.

Samenvatting: Onderzoek laat zien dat de neuropeptide oxytocine (OT) een belangrijke rol vervult bij het reguleren van affectieve responsen en gedrag met betrekking tot het aangaan van sociale verbanden, hechting, ouderlijke zorg, maar ook agressief gedrag. Er wordt verwacht dat empathie en OT met elkaar verband houden. Een gebrek aan affectieve empathie, een belangrijk kenmerk van psychopathie, zou antisociaal en agressief gedrag in psychopathische individuen versterken omdat dit soort gedrag waarschijnlijk eerder voorkomt bij diegenen die niet in staat zijn zich in te leven in de gevoelens van anderen. Agressief gedrag is deels het gevolg van een dynamisch, maar homeostatische balans tussen een empathisch systeem, gericht op zorg (gedreven door OT en de gerelateerde neuropeptide arginine vasopressine (AVP)) aan de ene kant en een glucocorticoid gerelateerde agressie systeem aan de ander kant. De hypothese is dat deze balans in psychopathische individuen verschoven is naar dominantie van het agressie systeem, veroorzaakt door een hyposensitiviteit voor of gebrek aan OT.

Meetinstrumenten: -

Participanten: -

Publicaties: -

Effectiviteitsonderzoek Schema Focused Therapy.

.....

Contactpersoon:	D. Bernstein	Thema:	Behandeleffect
Kader:	-	Startdatum:	01-12-2009
Naam Instelling:	Universiteit Maastricht	Einddatum:	2018
Bron:	Afdeling ASK/DJI		

Doel: Schema Focused Therapy (SFT) voor cluster B TBS-patiënten.

Samenvatting: Het onderzoek wordt uitgevoerd bij 10 patiënten die individuele schemafocusedtherapie over een periode van drie jaar krijgen aangeboden. Als controle dienen 10 andere patiënten die 'care as usual' volgen.

Meetinstrumenten: SCID-1, SIDP-IV, PCL-R, HCR-20, SVR-20, START, SNAP-i, SCL-90, YSQ-S3, YAMI / SMI, YPI, PPI, JTV, WAV-p, WAV-t, TMS-p, TMS-t, TER /BIB, DDPHQ, STRS-I, TAS, SMORS.

Participanten: -

Publicaties: -

Effectiviteit van Schema Focused Therapy voor forensisch psychiatrisch patiënten met een persoonlijkheidsstoornis.

Contactpersoon:	David Bernstein	Thema:	Behandeleffect
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	Januari 2007
Naam Instelling:	Universiteit Maastricht	Einddatum:	-
Bron:	EFP		

Doel: Onderzoeken wat de bijdrage van schemagerichte interventies is aan de behandeling van forensisch psychiatrische patiënten met een persoonlijkheidsstoornis.

Samenvatting: Vanuit de Universiteit Maastricht is door dr. Bernstein een onderzoek opgezet naar de effectiviteit van schematherapie voor patiënten met een persoonlijkheidsstoornis (antisociaal, borderline, narcistisch, paranoïde). In het onderzoek zal niet alleen gekeken worden naar verandering in de symptomen en ernst van de persoonlijkheidsstoornis, maar ook naar de mate van psychopathie, recidiverisico, kenmerken van het therapieproces en kenmerken die verband houden met de schematherapie.

Meetinstrumenten: Onder andere HCR-20, PCL-R, START, HKT-30.

Participanten: FPK Assen, FPC's.

Publicaties: Bernstein, D. P., Arntz, A., & de Vos, M. E. (2007). Schemagerichte therapie in de forensische setting. Theoretisch model en voorstellen voor best clinical practice. Tijdschrift voor Psychotherapie, 33, 120-139.

Effectiviteit van schemagerichte therapie bij forensische patiënten met een persoonlijkheidsstoornis.

Contactpersoon:	Marijke Keulen-deVos	Thema:	Behandeleffect
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	2007
Naam Instelling:	FPC De Rooyse Wissel	Einddatum:	2013
Bron:	EFP		

Doel: Wat is de effectiviteit van schemagerichte therapie bij forensische patiënten met een persoonlijkheidsstoornis. In hoeverre heeft schematherapie invloed op PS symptomen en recidive risico.

Samenvatting: Personality disorders are highly prevalent in forensic institutions, both in the Netherlands and worldwide, and are associated with increased risk of violence and criminal recidivism. Patients with Antisocial, Narcissistic, Borderline, or Paranoid Personality Disorders are especially likely to commit violent acts within forensic settings, and to engage in crime and violence after release from incarceration. However, despite the risks posed by forensic patients with personality disorders, only a few previous studies have examined the effectiveness of treatments for these patients, and no major randomized clinical trials of psychotherapy with this population have been reported. These considerations suggest that developing and testing promising treatments for forensic patients with personality disorders should be a major priority. Recently, progress has been made in developing new forms of psychotherapy that have considerable promise for treating personality disorders that have usually been considered “untreatable.” In a recent randomized clinical trial, Schema Focused Therapy (SFT) – a novel form of cognitive therapy for personality disorders – was found to be highly effective in ameliorating the symptoms of Borderline Personality Disorder. These findings raise the possibility that SFT may prove effective in treating personality disorders in forensic settings. In this study, we will test the efficacy of SFT in forensic patients with severe personality disorders.

Meetinstrumenten: -

Participanten: FPC de Kijvelanden, FPC De Rooyse Wissel, FPC de Oostvaarderskliniek, FPC Van der Hoevenkliniek, FPC Veldzicht.

Publicaties: -

De behandeling van geïnterneerden in forensisch psychiatrische contexten. Een exploratief multimethod onderzoek naar effectieve behandelingsmodellen en voorwaarden ter implementatie in een forensisch psychiatrisch centrum, met aandacht voor specifieke doelgroepen.

.....

Contactpersoon:	Wing Ting To	Thema:	-
Kader:	Projectmatig	Startdatum:	15 november 2008
Naam Instelling:	Hogeschool Gent	Einddatum:	14 november 2012
Bron:	EFP		

Doel: De algemene hoofddoelstelling van het onderzoeksproject bestaat erin om voorstellen te formuleren met betrekking tot de (inhoudelijke en meer formele) invulling van het therapeutisch programma van de toekomstige Forensisch Psychiatrische Centra in Vlaanderen.

Samenvatting: Het onderzoek bestaat uit 4 nauw samenhangende fasen die gedeeltelijk gelijktijdig verlopen en die volgende onderzoeksvragen trachten te beantwoorden:

1. Welke behandelingsmodellen en –methodieken bestaan er voor geïnterneerden, met aandacht voor mogelijke overeenkomsten en verschillen in aanpak van specifieke doelgroepen en hoe wordt deze benadering georganiseerd in het licht van de juridische regelgeving van internering en de beleidsmatige inbedding ervan?
2. Op welke noden en behoeften van geïnterneerden zijn deze behandelingsmodellen en –methodieken gefocust en in welke mate is deze behandeling aangepast aan specifieke kenmerken van geïnterneerden?
3. Wat zijn mogelijke sterke en zwakke punten van verschillende behandelingsmodellen en –methodieken?
4. Bieden de behandelingsmodellen een antwoord op de noden en behoeften van geïnterneerden?
5. Wat zijn de voorwaarden tot implementatie van de verschillende behandelingen in een forensisch psychiatrisch zorgcircuit in het algemeen en een Forensisch Psychiatrisch Centrum meer in het bijzonder, ingebed in de huidige juridische regelgeving met betrekking tot internering?

Meetinstrumenten: Interviews, documentenanalyses, praktijkbezoeken, Delphi-methode, participerende observatie, vragenlijsten.

Participanten: -

Publicaties: Vandeveldde, S., Soyez, V., Vander Beken, T., De Smet, S., Boers, A. en Broeckaert, E. (accepted). Mentally ill offenders in prison the Belgium case. International Journal of Law and Mental Health.

Boers, A., Vandeveldde, S., Soyez, V., De Smet, S. en To, W.T. (submitted). Het zorgaanbod voor geïnterneerden in België.

Effectiviteit van intramurale en semimurale behandeling en ACT van forensisch psychiatrische patiënten in de FPK en de AFPN te Assen (Behandeleffecten FPK, AFPN, For-ACT).

Contactpersoon:	M. Lancel	Thema:	Behandeleffect
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	2007
Naam Instelling:	GGZ Drenthe	Einddatum:	Doorlopend
Bron:	EFP		

Doel: Het doel van dit onderzoek is (i) het evalueren van de effecten van de verschillende agressie therapie groepen en (ii) bekijken of het gebruik van instrumenten zoals de HKT-30 en HoNOS-MDO bijdraagt aan de periodieke beoordeling van de cliënten tijdens de behandelplan besprekingen.

Samenvatting: Om te evalueren of de behandeling zoals gegeven in de FPK te Assen werkzaam is, worden in regelmatige afstanden diverse metingen verricht. Vanaf de opname van een patiënt in de kliniek tot het ontslag worden er elk jaar door de behandelaars een aantal risicotaxatielijsten ingevuld. Daarnaast wordt er rond dezelfde tijd een aantal vragenlijsten door de patiënt ingevuld. Deze vragenlijsten omvatten onder andere de volgende onderwerpen: agressief gedrag, impulsief gedrag en lichamelijke en psychische problemen. Wanneer de patiënt de kliniek verlaat, wordt hij/zij gedurende minimaal zes jaar, elke twee jaar benaderd voor een follow-up meting bestaande uit het invullen van dezelfde vragenlijsten en een interview.

Verder wordt sinds september 2006 een deeltijdbehandeling aangeboden voor forensische cliënten met een autismespectrum stoornis (ASS). Om te evalueren of de deeltijdbehandeling voor forensische cliënten met een autistisch spectrum stoornis op de AFPN te Assen werkzaam is, worden er in regelmatige afstanden vragenlijsten afgenomen bij de cliënten en behandelaren ter beoordeling van bijvoorbeeld psychische en lichamelijke problemen, het sociaal functioneren en moeite met veranderingen. Ook is begonnen met het opzetten van een Forensisch Assertive Community Treatment (For-ACT) om ex-patiënten met chronische psychiatrische stoornissen en een complexe zorgbehoefte intensief en langdurig te kunnen verzorgen. Het is de bedoeling dat doorlopend onderzoek verricht zal worden naar de werkzaamheid van For-ACT. Onderzocht zal worden of For-ACT leidt tot (a) een afname in het aantal onvervulde zorgbehoeften, (b) een toename in medicatietrouw, (c) een afname van psychische en lichamelijke problemen, (d) een afname van middelenmisbruik, (e) beter functioneren (sociaal, werk en financieel) en een hogere kwaliteit van leven van de patiënt. Tevens worden een aantal positieve uitkomsten verwacht voor de samenleving, zoals een afname in het aantal en de ernst van gepleegde recidiven.

Meetinstrumenten: BIS, SCL-90, Canfor, HKT-30, HONOS, NOVACO, ADL.

Participanten: Divisie Forensische Psychiatrie.

Publicaties: -

Evaluatie van bewegingsagogie als onderdeel van het behandelprogramma voor patiënten met een persoonlijkheidsstoornis.

Contactpersoon:	A.J. Zwets	Thema:	RisicotaxatieManagement
Kader:	-	Startdatum:	2009
Naam Instelling:	FPC de Kijvelanden	Einddatum:	2013
Bron:	EFP		

Doel: Evaluatie van het onderdeel bewegingsagogie van het behandelprogramma voor patiënten met persoonlijkheidsproblematiek.

Samenvatting: Vergelijken van voor- en nameting.

Meetinstrumenten: Beweging-observatieschaal, Psychopathy Checklist-Revised (PCL-R), NEO-Five Factor Inventory , (NEO-FFI), Zelf-Analyse Vragenlijst (ZAV), Aangepaste Versie van de Picture-Frustration Study (PFS-AV), Agressie Vragenlijst (AVL), Inventarisatielijst Omgaan met Anderen (IOA), Observatie Schaal voor Agressief Gedrag (OSAB).

Participanten: -

Publicaties: -

Evaluatie van psychomotore therapie als onderdeel van het behandelprogramma voor terbeschikkinggestelden met een persoonlijkheidsstoornis.

Contactpersoon:	A.J. Zwets	Thema:	Behandeleffect
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	2008
Naam Instelling:	FPC de Kijvelanden	Einddatum:	Medio 2012
Bron:	EFP		

Doel: Evaluatie van het onderdeel psychomotore therapie van het behandelprogramma voor patiënten met een persoonlijkheidsstoornis.

Samenvatting: Vergelijken van voor- en nameting.

Meetinstrumenten: PMT-observatieschaal, Psychopathy Checklist-Revised (PCL-R), NEO-Five Factor Inventory (NEO-FFI), Zelf-Analyse Vragenlijst (ZAV), Aangepaste versie van de Picture-Frustration Study (PFS-AV), Aggressie Vragenlijst (AVL), Inventarisatielijst omgaan met anderen (IOA), Observatie schaal voor Agressief Gedrag (OSAB).

Participanten: FPC de Kijvelanden, FPC's.

Publicaties: -

Meta-analyse Nederlandse effectstudies.

.....

Contactpersoon: Wartna, B.S.J.

Kader: -

Naam Instelling: WODC

Bron: WODC

Thema: -

Startdatum: 01-09-2010

Einddatum: 31-12-2012

Doel: -

Samenvatting: Sinds de jaren '70 van de vorige eeuw worden in Nederland recidivemetingen verricht om de effectiviteit van strafrechtelijke interventies te helpen bepalen (Wartna, 2000). Inmiddels zijn er 150 tot 200 van dergelijke effectevaluaties verricht. Omdat het doorgaans gaat om kleinschalige studies gericht op specifieke dadergroepen, hebben de evaluaties weinig tot geen algemene kennis opgeleverd over de toepassing van straffen en maatregelen in Nederland. Een systematische samenvatting van de resultaten van de diverse studies kan hierin wellicht verandering brengen.

Meetinstrumenten: Berekening effectsizes, meta-regressie.

Participanten: -

Publicaties: Wartna, Alberda & Verweij (2012) in: Nelen & Claessen (eds) Beyond the Death penalty. Reflections on Punishment, pp. 305-317.

Onderzoek naar de effectiviteit van de gedragsinterventie CoVa.

.....

Contactpersoon:	DSP-groep BV	Thema:	-
Kader:	-	Startdatum:	-
Naam Instelling:	WODC, DSP-groep BV	Einddatum:	31-12-2012 (toevoeging ASK)
Bron:	WODC		

Doel: -

Samenvatting: De interventie is bedoeld voor personen met een gemiddeld tot hoog recidive risico en aantoonbare cognitieve tekorten. De CoVa richt zich op het ontwikkelen van vaardigheden die deelnemers in staat stellen binnen en buiten de gevangenis op een meer pro-sociale wijze te denken en te handelen. Expliciet richt de CoVa zich op de volgende cognitieve domeinen: impulsiviteit, probleem oplossen, perspectief nemen en moreel en kritisch redeneren. Terwijl tijdens de eerdere procesevaluaties (2004; 2005; 2009) onder meer de programma-integriteit centraal stond, staat in dit stadium de vraag naar de effectiviteit van de CoVa centraal. Echter, het is relevant om vast te stellen of de interventie nog steeds (op alle locaties) consistent en volgens plan wordt uitgevoerd. Naast de vraag of de interventie wordt uitgevoerd volgens protocol, is het ook van belang te weten of voor de interventie wel die personen geselecteerd worden, voor wie de interventie ook bedoeld is. Een laatste punt met betrekking tot de programma-integriteit betreft of op dit moment op alle locaties aan de randvoorwaarden voor de uitvoering van de training wordt voldaan. Het effectonderzoek wordt gesplitst in twee onderdelen. In het huidige project wordt het effect op de programmadoelen onderzocht en twee jaar later zal de effectiviteit met betrekking tot het terugdringen van de recidive worden bepaald.

Meetinstrumenten: -

Participanten: -

Publicaties: -

Het effect van muziektherapie op interventies bij diagnose en gedragsverandering van coping vaardigheden en sociale vaardigheden bij nieuw opgenomen forensisch psychiatrische patiënten (gerandomiseerd prospectief klinisch evaluatief onderzoek).

.....

Contactpersoon:	Laurien Hakvoort	Thema:	Behandeleffect
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	Juli 2008
Naam Instelling:	FPC de Oostvaarderskliniek	Einddatum:	Juli 2012
Bron:	EFP		

Doel: Het eerste doel van het onderzoek is om te onderzoeken hoe een specifieke muziektherapie methode kan bijdragen aan het diagnostisch proces forensisch psychiatrische patiënten. Het tweede doel is om te onderzoeken in hoeverre muziektherapie behandeling en gedragsveranderingen van forensisch psychiatrische patiënten kan bewerkstelligen. Een derde doel van dit onderzoek is het voldoen aan de standaard van evidence-based medicine voor deze muziektherapie behandelmethode, wat een innoverend doel is voor zowel het veld van de forensische psychiatrie als binnen de muziektherapie. Afhankelijke variabelen in deze studie zijn: (a) het aantal coping vaardigheden, (b) het soort coping reacties, (c) sociale vaardigheden en (d) impulsregulatie van de patiënt.

Samenvatting: Dit onderzoek richt zich op een specifieke behandeldiscipline, muziektherapie en daarbij weer een specifieke diagnostische - en behandelmethode, met de focus op twee specifieke dynamische gedragsfactoren: (negatieve) coping vaardigheden en impulsregulatie. De behandeling wordt getest via een gerandomiseerd gecontroleerd onderzoek in meerdere klinieken. Een pre-post-test onderzoeksopzet wordt toegepast naar coping en/of impulsiviteit. Een cliënt in de behandelconditie krijgt een muziektherapeutisch anger management programma aangeboden (additioneel aan het standaard programma). De wachtlijst patiënt krijgt alleen het reguliere programma (zonder muziektherapie). De meting gebeurt bij de muziektherapie, de sociotherapie en via de psychiater/psychotherapeut.

Meetinstrumenten: FP40 coping, FP40 structuur, FP40 sociale inzichten, FP40 coping MTh, SDAS, ASP-NV, HKT-30/HCR-20; behandel-informatie formulier.

Participanten: FPC Oldenkotte, FPC De Rooyse Wissel, ArteZ Hogeschool voor de Kunsten, FPC Veldzicht.

Publicaties: -

Effect van behandeling in de sector Intensieve en Forensische Psychiatrie AMC de Meren.

Contactpersoon:	J.M. Harte	Thema:	Behandeleffect
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	-
Naam Instelling:	KIB De Meren	Einddatum:	Doorlopend
Bron:	EFP		

Doel: Door middel van empirisch onderzoek een beeld schetsen van de inhoud van de behandeling; het effect van de behandeling in kaart brengen en suggesties aandragen ter verbetering van de behandeling.

Samenvatting: De Sector Intensieve en Forensische Psychiatrie van AMC de Meren omvat, naast de Kliniek voor Intensieve Behandeling (KIB) twee forensische klinieken: de Forensisch Psychiatrische Kliniek (FPK) en de Forensisch Psychiatrische Polikliniek (FPP). Binnen het onderzoek worden vijf hoofdvragen onderscheiden, namelijk: 1. Wat is de taak van de kliniek? 2. Hoe ziet de populatie er uit? 3. Wat is het behandeleffect tijdens de behandeling? 4. Hoe oordelen patiënten over de behandeling? 5. Wat is het behandeleffect na de behandeling? Per hoofdvraag worden op systematische wijze gegevens verzameld. Het doel is middels empirische gegevens een antwoord te geven op deze vragen, om zodoende het effect en de kwaliteit van de behandeling in kaart te brengen en punten ter verbetering aan te dragen.

Meetinstrumenten: Onder andere HoNoS, HCR-20, PCL-R, SOAS.

Participanten: KIB Parnassia, KIB GGZ Eindhoven.

Publicaties: -

Effectiviteit van intramurale behandeling bij de FPK Assen.

.....

Contactpersoon:	M. Lancel	Thema:	Behandeleffect
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	Eind 2006
Naam Instelling:	GGZ Drenthe	Einddatum:	Doorlopend
Bron:	EFP		

Doel: Onderzoeken van werkzaamheid van behandeling en stabiliteit daarvan na ontslag.

Samenvatting: Om te evalueren of de behandeling zoals gegeven op de FPK te Assen werkzaam is, worden in regelmatige afstanden diverse metingen verricht en vragenlijsten afgenomen ter beoordeling van bijvoorbeeld psychiatrische problematiek, agressiviteit, sociaal functioneren en delictgevaarlijkheid van patiënten, zowel tijdens opname als na ontslag uit de kliniek (follow-up).

Meetinstrumenten: HKT-30, PCL-R, HoNoS-MDO, START, Novaco, AVL, BIS, BSI, incidentenregistratie, delictregistratie.

Participanten: -

Publicaties: -

Behandeleffectmeting bij de 3 Klinieken Intensive Behandeling.

.....

Contactpersoon:	P. ter Horst	Thema:	Behandeleffect
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	Januari 2006
Naam Instelling:	GGZ Eindhoven	Einddatum:	-
Bron:	EFP		

Doel: Inzicht krijgen in het aanbod van cliënten, zicht krijgen op het beloop van het verblijf en eventuele restklachten. Monitoren of de vraag naar nazorg afneemt na opname.

Samenvatting: Met genoemde instrumenten wordt de toestand van de patiënt kort na binnenkomst vastgelegd. Kort voor ontslag worden dezelfde instrumenten gebruikt om de situatie opnieuw te objectiveren. Aan de hand van achtergrondgegevens kan bekeken worden of de drie KIB's patiënten met gelijksoortige problematiek aangeboden krijgen, in hoeverre de klachten afnemen, wat de gemiddelde verblijfstijden zijn en of verwijzers aangeven dat de aanspraak op nazorg afgenomen is of niet.

Meetinstrumenten: BPRS, CGI, GAF, HoNoS, Cliëntenthermometer, vragenlijst verwijzers.

Participanten: De Meren, Parnassia Bavo Groep.

Publicaties: -

De Borg Effectevaluatieonderzoek.

.....

Contactpersoon:	Klaus Drieschner	Thema:	Behandeleffect
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	01-04-2007
Naam Instelling:	Trajectum & De Borg	Einddatum:	01-12-2012
Bron:	EFP		

Doel:

1. Vaststellen of de klinische behandelingen voor SGLVG, SGLVG+ en TBS-gestelden met verstandelijke beperkingen van Trajectum en de instellingen aangesloten bij De Borg resulteren in de gewenste veranderingen bij patiënten en bepalen van determinanten van behandel-effecten.

2. Vaststellen van surplus effect van twee geprotocolleerde interventies gericht op respectievelijk omgang met verslaving/middelenmisbruik en agressie binnen de multidisciplinaire klinische behandelprogramma's.

Samenvatting: De kern van het onderzoek vormt Routine Outcome Monitoring (ROM) met 6-maandelijkse metingen met de instrumenten DROS, ABCL en REM-16, 12-maandelijkse metingen met de K- en T-schalen van de HKT-30 en een doorlopende registratie van agressieve incidenten met de MOAS+ bij alle cliënten in de klinische behandelprogramma's van de betrokken behandelinstellingen. Aan het begin van de behandeling vindt eenmalig een registratie van diagnostische en overige achtergrondinformatie over cliënten plaats, o.a. met de H-schaal van de HKT-30. Deze ROM is uitgebreid met twee baseline-metingen bij plaatsing op de wachtlijst en kort voor opname en een follow-up meting 9 maanden na ontslag. Naast de ROM metingen vindt een doorlopende registratie van de per cliënt geboden feitelijke behandeling plaats. Het surplus effect van de twee geprotocolleerde interventies wordt daarnaast nagegaan met extra baseline-, vóór-, tussen-, na- en follow-up metingen met de NAS-PI en interventiebegeleidende metingen met de BIB. De dataverzameling vindt plaats via de ROM software DigiTest Manager.

Meetinstrumenten: Dynamic Risk Outcome Scales (DROS), Extended Modified Overt Aggression Scale (MOAS+), Adult Behavior Checklist (ABCL), Restrictiveness Evaluation Measure 16 (REM-16), Historisch-Klinisch-Toekomst 30 (HKT-30), Novaco Anger Scale-Provocation Inventory (NAS-PI; Northgate Modification), Beoordelingslijst Inzet voor de Behandeling (BIB).

Participanten: Atrecht GGZ, Ipse de Bruggen, Dichterbij.

Publicaties: Drieschner, K., B. L. Hesper, et al. (2009). De Borg Effectevaluatie onderzoek: opzet en eerste resultaten. Met het oog op behandeling 2 - effectieve behandeling van gedragsstoornissen bij mensen met een lichte verstandelijke beperking. R. Didden and X. Moonen. Den Dolder, De Borg.

Drieschner, K., B. L. Hesper, et al. (2010). "Effectonderzoek in de TBS-sector: theoretische overwegingen en praktische uitvoering bij Trajectum Hoeve Boschoord." *De Psycholoog* 45(2): 38-48.

Effectiviteit van het Forensisch Assertive Community Treatment (ForACT) Team te Assen.

Contactpersoon:	M. Lancel	Thema:	Resocialisatie
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	2007
Naam Instelling:	GGZ Drenthe	Einddatum:	-
Bron:	EFP		

Doel: De Divisie Forensische Psychiatrie te Assen is begonnen met het opzetten van een Forensisch Assertive Community Treatment-Team om ex-patiënten met chronische psychiatrische stoornissen en een complexe zorgbehoefte intensief en langdurig te kunnen verzorgen.

Samenvatting: Het is de bedoeling dat doorlopend onderzoek verricht zal worden naar de werkzaamheid van ForACT. Onderzocht zal worden of ForACT leidt tot (a) een afname in het aantal onvervulde zorgbehoeften, (b) een toename in medicatietrouw, (c) een afname van psychische en lichamelijke symptomen, (d) een afname van middelenmisbruik, (e) beter functioneren (sociaal, werk en financieel), een hogere levenskwaliteit van de patiënt. Tevens worden een aantal positieve uitkomsten verwacht voor de samenleving, zoals een afname in het aantal of de ernst van gepleegde recidiven.

Meetinstrumenten: CANFOR, HoNOS-MDO, HKT-30, START, MANSA, CSQ-8, incidentenregistratie, delicten.

Participanten: -

Publicaties: -

Patronen en voorspellers in de behandelrespons van forensische patiënten met een persoonlijkheidsstoornis.

Contactpersoon:	Marijke Keulen-deVos	Thema:	Behandeleffect
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	2009
Naam Instelling:	FPC De Rooyse Wissel	Einddatum:	2012
Bron:	EFP		

Doel: The studies within this dissertation will contribute to the development of new methods of measuring change in forensic patients, and test hypotheses about mechanisms of change in forensic psychotherapy, with special emphasis on SFT.

Samenvatting: Forensic patients with personality disorders (PDs) pose challenges for forensic treatment, due to their high risk of criminal and violent recidivism. In a recent randomized clinical trial (Giesen-Bloo et al., 2006), schema focused therapy (SFT; Young et al., 2003) was found to be highly effective in ameliorating the symptoms of Borderline PD, raising the possibility that it may prove effective in treating PDs in forensic settings. Bernstein and colleagues (2007) have modified the SFT approach for use with forensic patients. A multicenter randomized clinical trial is now being conducted to test the effectiveness of SFT versus usual forensic treatment in male patients with PDs at 7 forensic hospitals ("TBS clinics") in The Netherlands. In this dissertation project, we will examine several related questions regarding measures and mechanisms of change in forensic treatment, using data from the clinical trial of SFT, supplemented by a smaller sample of treatment-naïve forensic patients.

Meetinstrumenten: -

Participanten: Universiteit Maastricht, FPC de Kijvelanden, FPC De Rooyse Wissel, FPC de Oostvaarderskliniek, FPC Van der Hoevenkliniek, FPC van Mesdag kliniek, FPC Veldzicht, FPK Assen.

Publicaties: -

Neuropsychologische factoren en behandelresponsiviteit in de cognitieve vaardigheden training voor gedetineerden (CoVa).

Contactpersoon:	C. H. de Kogel	Thema:	Behandeleffect
Kader:	Justitiële interventies	Startdatum:	01-09-2010
Naam Instelling:	WODC, NSCR, Universiteit Nijmegen	Einddatum:	31-08-2014
Bron:	Afdeling ASK/DJI		

Doel: Het doel van dit onderzoek is meer inzicht verwerven in factoren die de responsiviteit van gedetineerden met betrekking tot cognitieve vaardigheidstherapie (CoVa) beïnvloeden.

Samenvatting: Eén van de strategieën om recidive omlaag te brengen, is het verbeteren van de cognitieve vaardigheden bij gedetineerden door cognitieve gedragstherapie (CBT). Hoewel CBT de meest geaccepteerde vorm van behandeling is, blijkt een grote groep gedetineerden niet te profiteren van de training. Het onderzoek richt zich op neurobiologische factoren omdat beginnend onderzoek in de neurocriminologie laat zien dat deze factoren voorspellend kunnen zijn als het gaat om behandelrespons. Zo blijkt dat een laag level van arousal (zoals een lage rusthartslag en een laag cortisol level) en een onderontwikkeling van bepaalde executieve functies (zoals plannen en inhibitie) een lage behandelrespons kunnen voorspellen. Naast de voorspellende waarde van neurobiologische factoren, wordt ook onderzocht in hoeverre neurobiologische kenmerken van gedetineerden veranderen door de CoVa. In dit onderzoek worden gedetineerden voor en na de CoVa neuropsychologisch en psychofysiologisch getest. De controlegroep bestaat uit gedetineerden die niet deelnemen aan de CoVa. Dit onderzoek kan meer inzicht opleveren over de etiologie van antisociaal gedrag. Meer specifiek kan het bijdragen aan het verbeteren van de selectiecriteria voor de CoVa, kan het de uitkomstmaten van behandel succes uitbreiden en kunnen suggesties worden gedaan voor verbeteringen van de CoVa of alternatieve behandelvormen.

Meetinstrumenten: NLV, Stroop, CST, Cowat, D2, the Eyes, cijferreeksen, M-WCST, Tower of Hanoi, Iowa Gambling Task, Stop-signal task, M.I.N.I. plus, hartslag/hartslagvariabiliteit/pre-ejection period/huidgeleiding (in rust en tijdens taken), TriPM, jeugd trauma vragenlijst, behandelmotivatie, RPQ, gedrag op de afdeling & tijdens de CoVa training, zelf-evaluatie na behandeling.

Participanten: CoVa-training deelnemers en controle groep (gedetineerden die wel geïndiceerd zijn voor de CoVa training, maar niet deelnemen aan de training).

Publicaties: Review wordt binnenkort ingedient.

Gedragsveranderingen tijdens de behandeling.

.....

Contactpersoon:	Farid Chakhssi	Thema:	Behandeleffect
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	2004
Naam Instelling:	FPC De Rooyse Wissel	Einddatum:	2015
Bron:	EFP		

Doel: Vaststellen van patronen en predictoren van behandelvoortgang in relatie tot recidive na de TBS.

Samenvatting: Een langlopend onderzoek naar gedragsveranderingen gedurende de behandeling bij verschillende doelgroepen – psychotische stoornissen, persoonlijkheidsstoornissen, seksuele stoornissen en zwakbegaafden – en de relatie daarvan met de uitkomst na de TBS, in termen van recidive (5 jaar follow-up onderzoek). Deelonderzoeken vinden plaats gericht op de validering van het stafobservatie-instrument BEST-Index, gedragsverandering in relatie tot het recidiverisico en gedragsverandering in relatie tot incidenten tijdens de behandeling.

Meetinstrumenten: Zelfrapportage, interviews, observatie, dossieronderzoek.

Participanten: Universiteit Maastricht.

Publicaties: -

Gehechtheid en antisociale relatievorming.

.....

Contactpersoon:	Anne van den Berg	Thema:	Kenmerken Patiëntgroepen
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	2007
Naam Instelling:	FPC De Rooyse Wissel	Einddatum:	2011 ²¹
Bron:	EFP		

Doel: Inzicht verkrijgen in de gehechtheidstijl van patiënten met een antisociale persoonlijkheidsstoornis in een forensische setting.

Samenvatting: De gehechtheidstheorie heeft de afgelopen twee decennia nieuwe impulsen gekregen op het gebied van de theorie en de behandelpraktijk van persoonlijkheidsstoornissen. Mensen die zich antisociaal ontwikkelen kennen volgens enkele wetenschappelijke onderzoeken een vermijdende en /of gedesorganiseerde gehechtheidrepresentatie. In het promotieonderzoek wordt nagegaan wat de gehechtheidstheorie bijdraagt aan inzicht in antisociale relatievorming. Dit inzicht wordt gebruikt om duidelijk te maken op welke wijze de behandeling van mensen met antisociale relatievorming effectief inhoud kan krijgen. Hiertoe wordt een vergelijkend onderzoek gedaan bij TBS-patiënten die hoog en die laag scoren op de PCL-R (Hare) voor wat betreft de wijze waarop zij zich aan de behandelaars en de behandelsetting gehecht hebben. Dit onderzoek gebeurt met behulp van de Persoons- en Omgevingsgerichte GehechtheidVragenlijst (POGV). Hypothese is dat mensen met een hoge PCL-R score zich meer hechten aan de omgeving dan aan personen in vergelijking met hen die laag op de PCL-R scoren. Als deze hypothese niet wordt verworpen heeft dat gevolgen voor de wijze van behandelen. Behandel-effectiviteit zal dan vooral gezocht moeten worden in de setting dan in de persoonlijke behandelrelatie. De consequenties van deze benadering voor de universele en specifieke factoren in de behandeling van mensen met een antisociale relatievorming worden beschreven.

Meetinstrumenten: Dossieronderzoek, observatie, zelfrapportage, interviews.

Participanten: Universiteit van Tilburg.

Publicaties: -

²¹ Opgenomen in PILLO als lopend onderzoek

Affectieve schrik modulatie bij terbeschikkinggestelden met een persoonlijkheidsstoornis.

Contactpersoon:	M. Loomans	Thema:	Kenmerken Patiëntgroepen
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	2008
Naam Instelling:	FPC de Kijvelanden	Einddatum:	2012
Bron:	EFP		

Doel: Onderzoek naar het emotioneel functioneren van terbeschikkinggestelden met een antisociale persoonlijkheidsstoornis en een score op de PCL-R van 26 of hoger, terbeschikkinggestelden met een antisociale persoonlijkheidsstoornis en een score op de PCL-R van 25 of lager, die laag scoren op psychopathie en 'normalen'.

Samenvatting: De drie groepen, elke bestaande uit tenminste 40 participanten, worden met elkaar vergeleken op recidiverisico, persoonlijkheidsstoornis, persoonlijkheidstrekken en gedrag op de afdeling.

Meetinstrumenten: Historisch Klinisch Toekomst-30 (HKT-30), Structured Interview for DSM IV Personality (SIDP-IV), Psychopathy Checklist-Revised (PCL-R) , Staff Observation Aggression Scale-Revised (SOAS-R), Observation Scale for Aggressive Behavior (OSAB), Stemningsvragenlijsten en fysiologische maten als hartslag, bloeddruk, huidgeleiding, ademhaling, oogknipperen, EMG en speeksel cortisol.

Participanten: -

Publicaties: -

Het verloop van de behandeling van patiënten met psychotische problematiek.

.....

Contactpersoon:	R.H.J. Hornsveld	Thema:	Kenmerken Patiëntgroepen
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	2008
Naam Instelling:	FPC de Kijvelanden	Einddatum:	2012
Bron:	EFP		

Doel: Evaluatie van syndromen, persoonlijkheidstrekken en probleemgedragingen van psychotische patiënten gedurende hun verblijf in De Kijvelanden.

Samenvatting: Vergelijking van jaarlijkse metingen.

Meetinstrumenten: Positive And Negative Syndrome Rating Scale (PANSS), Psychopathy Checklist-Revised (PCL-R), NEO Five Factor Inventory (NEO-FFI), Zelf-Analyse Vragenlijst (ZAV), Aangepaste Versie van de Picture-Frustration Study (PFS-AV), Agressie Vragenlijst (AVL), Inventarisatielijst Omgaan met anderen (IOA), Observatie Schaal voor Agressief Gedrag (OSAB), Rehabilitation Evaluation Hall And Baker (REHAB), De PCL-R, NEO-FFI en ZAV worden eenmalig gebruikt.

Participanten: -

Publicaties: -

Psychopathy: patterns and predictors of change during long-term forensic psychiatric treatment.

Contactpersoon:	C. de Ruiter	Thema:	Behandeleffect
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	2008
Naam Instelling:	Universiteit Maastricht	Einddatum:	2011 ²²
Bron:	EFP		

Doel: This proposal aims at examining change during long-term inpatient forensic treatment in a sample of male psychopaths and non-psychopaths classified according to Hare's PCL-R. Measuring change in forensic patients, prone to use deception and impression management, is not an easy task. Hence, an integral part of this proposal will involve validating an observational measure of dynamic, risk-related behaviours. Moreover, we will examine change in underlying psychological mechanisms from the contemporary perspective of Young's Schema Theory. Treatment effectiveness and risk management would benefit significantly if we could identify characteristics in psychopathic patients associated with responsiveness during forensic treatment.

Samenvatting: Psychopathy is associated with three to five times higher recidivism rates in forensic psychiatric patients and other criminal offenders. Approximately 24% to 35% of the population in Dutch forensic inpatient settings consists of psychopaths, thereby posing a tremendous challenge for forensic treatment settings in safeguarding society. Especially when forensic mental health professionals are faced with the widely held belief that psychopaths are untreatable or that treatment even has adverse effects. Although Hare's Psychopathy Checklist-Revised (PCL-R) is the current diagnostic standard for assessing psychopathy, studies addressing the responsiveness to treatment of PCL-R-defined psychopaths are scarce. This proposal aims at examining change during long-term inpatient forensic treatment in a sample of male psychopaths and non-psychopaths classified according to Hare's PCL-R. Measuring change in forensic patients, prone to use deception and impression management, is not an easy task. Hence, an integral part of this proposal will involve validating an observational measure of dynamic, risk-related behaviors. Moreover, we will examine change in underlying psychological mechanisms from the contemporary perspective of Young's Schema Theory. Treatment effectiveness and risk management would benefit significantly if we could identify characteristics in psychopathic patients associated with responsiveness during forensic treatment.

Meetinstrumenten: Behavioural Status Index (Van Erven, 1999), HCR-20 (Webster et al., 1997), PCL-R, Young Schema Questionnaire.

Participanten: FPC De Rooyse Wissel.

Publicaties: -

²² Opgenomen in PILLO als lopend onderzoek

Executief Disfunctioneren, Impulsieve Agressie en de Invloed van IQ bij Forensisch Psychiatrische Patiënten in PPC Den Haag.

Contactpersoon:	K. Vaartjes	Thema:	Executief functioneren en agressie
Kader:	Masterscriptie	Startdatum:	September 2011
Naam Instelling:	P.I. Haaglanden	Einddatum:	Juni 2012
Bron:	PPC vragenlijst		

Doel: De doelstelling van dit onderzoek is zicht te krijgen op het executief functioneren, de subtypes van agressie en intelligentie in de PPC-populatie, teneinde adviezen te genereren voor verdere inrichting van de behandeling van agressieproblematiek in het PPC.

Samenvatting: Deze master-scriptie behelst een kwantitatief cross-sectioneel onderzoek naar agressie in een forensisch psychiatrische populatie (N= 40) die verblijft in het Penitentiair Psychiatrisch Centrum Den Haag. Er werd onderzocht of de onafhankelijke variabelen D-KEFS Tower Test en de Trailmaking Test samenhangen met proactieve agressie en reactieve agressie (afhankelijke variabelen). Bovendien is nagegaan of deze samenhang wordt gemodereerd door intelligentie. Het executief functioneren gemeten met de DKEFS Trail Making Test bleek significant lager (M= 8.80, SD= 3.07) en het executief functioneren gemeten met de DKEFS Towertest was significant hoger (M=10.83, SD 2.26) dan de Amerikaanse normgegevens uit de handleiding. De verschillende vormen van agressie zijn gemeten met de Reactive Proactive Questionnaire. De regressieanalyses geven aan dat de verschillen in proactieve en reactieve agressie niet verklaard kunnen worden door het executief functioneren. Intelligentie, gemeten met de Verkorte Groninger Intelligentie Test, blijkt in dit onderzoek geen modererende invloed te hebben in de relatie tussen executief functioneren en agressie, maar blijkt wel samen te hangen met het executief functioneren gemeten met de Trail Making Test ($r = .80$ $p < .01$) en de Tower Test ($r = .36$ $p < .05$). Dit roept de vraag op of de concepten executief functioneren en intelligentie wel los van elkaar kunnen worden gezien. Een belangrijke beperking van het onderzoek is de kleine steekproef en de grote non-respons. Ook is het de vraag of de afhankelijke variabelen goed geobjectiveerd zijn door zelfrapportage. Aanbevolen wordt om interventies binnen het PPC Den Haag toe te spitsen op zwakbegaafden aangezien in dit onderzoek 40% van de onderzoekspopulatie een IQ heeft dat past bij zwakbegaafdheid (IQ <80).

Meetinstrumenten: De testbatterij bestaat uit vijf vragenlijsten c.q. tests, te weten: 1) Algemene biografische vragen, 2) D-KEFS Tower Test, 3) D-KEFS Trail Making Test, 4) De verkorte GIT2, 5) RPQ.

Participanten: PPC Den Haag.

Publicaties: -

Evaluatie behandeling zwakbegaafde en licht verstandelijk gehandicapte daders en SGLVG'ers in de SGLVG behandelcentra van de Borg.

Contactpersoon:	Klaus Drieschner	Thema:	Behandeleffect
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	Januari 2007
Naam Instelling:	Hoeve Boschoord	Einddatum:	-
Bron:	EFP		

Doel: Vaststellen van het effect van Nederlandse SGLVG behandelprogramma's en enkele behandelmodules binnen de behandelprogramma's.

Samenvatting: Beginnend in de wachtlijstperiode en eindigend negen maanden na ontslag worden bij alle cliënten periodieke uitkomstmetingen met bovengenoemde instrumenten verricht. Effecten van behandelprogramma's en afzonderlijke modules worden bepaald met onder andere een wachtlijst-controlegroep design. Daarnaast worden effecten van specifieke interventies op N = 1 niveau middels tijdreeksen analyses bepaald.

Meetinstrumenten: Dynamic Risk Outcome Scales (DROS), aangepaste HKT-30, Adult Behavior Checklist (ABCL), extended Modified Overt Aggression Scale (MOAS+), Sociale Redzaamheidsschaal voor Zwakzinnigen van Hoger Niveau (SRZ-P), gereviseerde Restrictiveness of Living Environment Scale (ROLES), Northgate modification of the Novaco Anger Scale – Provocation Inventory (NAS-PI).

Participanten: SGLVG behandelcentra van Hoeve Boschoord/ Trajectum, Hanzeborg/ Trajectum, Altrecht, Dichterbij en De Bruggen, Rob Giel Onderzoekscentrum.

Publicaties: -

Onderzoek naar consumptie en voedingstoestand gedetineerden.

.....

Contactpersoon:	Hr. Dr. Ir. P.J.M. Weijs	Thema:	Beweging, sport en voeding
Kader:	-	Startdatum:	-
Naam Instelling:	Huis van bewaring Amsterdam	Einddatum:	-
Bron:	PPC Amsterdam		

Doel: -

Samenvatting: -

Meetinstrumenten: -

Participanten: -

Publicaties: -

De associaties tussen vetzuurspiegels, micronutriënten en zware metalen en gewelddadig gedrag bij forensisch psychiatrische patiënten.

Contactpersoon:	Rachel Geense	Thema:	-
Kader:	-	Startdatum:	01-12-2009
Naam Instelling:	Altrecht/WODC	Einddatum:	01-09-2012
Bron:	Afdeling ASK/DJI		

Doel: Beoogd wordt te onderzoeken of bepaalde bloedparameters samenhangen met agressie en delictgevaarlijkheid. Dergelijk onderzoek zou kunnen leiden tot innovatieve interventies om gewelddadig gedrag te voorkomen.

Samenvatting: In eerste instantie (in 2009) zal het onderzoek naar de relaties tussen een aantal bloedparameters en agressief en grensoverschrijdend gedrag uitgevoerd worden op de (FPA) afdeling Roosenburg van Altrecht. Het gaat om het bepalen van een aantal essentiële voedingsstoffen enerzijds en enkele zware metalen anderzijds, als mogelijk verklarende variabelen van (onder andere) tijdens de opname waargenomen grensoverschrijdend en agressief gedrag. Diverse bloedwaarden laten zich vrij eenvoudig vaststellen in een klinisch chemisch laboratorium. Een praktisch voordeel van dergelijk onderzoek is dat de belasting van proefpersonen redelijk beperkt blijft. Een eenmalig af te nemen bloedmonster kan immers op een groot aantal stoffen onderzocht worden.

Meetinstrumenten: SOAS-R, HCR-20, AVL, SDAS,

Participanten: FPA Roosenburg (Altrecht), Radboud Universiteit (klinische psychologie) en de Universiteit Utrecht (vakgroep klinische farmaco-epidemiologie en farmacotherapie).

Publicaties: -

Onderzoek naar de relatie tussen (in)activiteit en agressie/ontremming.

.....

Contactpersoon:	E. Scherder	Thema:	Relatie activiteit en agressief gedrag
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	15-8-2011
Naam Instelling:	VU Amsterdam	Einddatum:	30-9-2012
Bron:	Afdeling ASK/DJI		

Doel: Onderzoek naar de relatie tussen de mate van lichamelijke activiteit van gedetineerden en agitatieagressie (ontremming).

Samenvatting: We expect that the current study will provide more insight in the relationship between physical inactivity and behavioral disturbances, knowledge which will be primarily crucial for reducing recidivism, but can also be of value for other clinical populations.

Meetinstrumenten: Actometer, CANTAB, SCL-90.

Participanten: PI Over-Amstel, mogelijk de andere PPC's.

Publicaties: -

Haalbaarheidsonderzoek recidivemonitor Forensische Zorg.

.....

Contactpersoon:	Wartna, B.S.J.	Thema:	Haalbaarheidsonderzoek
Kader:	-	Startdatum:	01-01-2012
Naam Instelling:	WODC	Einddatum:	01-31-2012
Bron:	WODC		

Doel: Vaststellen of het mogelijk is om - vooruitlopend op de beschikbaarheid van IFZO- op basis van gegevens van de reclassering, DJI/hoofdkantoor en het NIFP recidive-onderzoek op te zetten onder justitiabelen in forensische zorg.

Samenvatting: Sinds enige jaren voert het WODC periodiek metingen uit van de strafrechtelijke recidive van ex-terbeschikkinggestelden. Dit betreft alleen de tbs met bevel tot verpleging, de onvoorwaardelijke terbeschikkingstelling. Het onderzoek verloopt volgens de aanpak van de Recidivemonitor. Dit betekent dat het onderzoek wordt gebaseerd op gegevens uit de justitiële documentatie (OBJD) en dat de uitkomsten vergelijkbaar zijn met de cijfers verzameld in andere sectoren, zoals die van het gevangeniswezen (2043) en de justitiële jeugdinstellingen (2042). In samenspraak met DSP heeft de Directie Forensische Zorg van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI/DForZo) het WODC gevraagd de recidivemonitor uit te breiden naar andere titels waarop DForZo forensische zorg inkoop²³. Dit ter ondersteuning en als onderdeel van haar kwaliteitsbeleid. Recidive wordt gezien als één van de outcome-indicatoren van de geboden zorg.

De hoofdvraag van het haalbaarheidsonderzoek luidt als volgt:

In hoeverre kan door koppeling van transactiegegevens van DJI/hoofdkantoor, de Reclassering en het NIFP, aan de justitiële documentatie uit de OBJD, een volledig beeld worden gegeven van de strafrechtelijke recidive onder personen die forensische zorg hebben gehad? Waaruit bestond deze zorg in grote lijnen en met welke sancties werd de zorg gecombineerd?

Meetinstrumenten: -

Participanten: DSP, DJI, DForZo.

Publicaties: Het project levert een (intern) werkdocument op, of – als blijkt dat de strafrechtelijke recidive van de FZ-populatie zinvol kan worden berekend- een factsheet of eventueel een meer uitgebreid memorandum of cahier.
Opleverdatum: eind 2012.

²³ Zie de bijlage voor een opsomming van de betreffende titels. De haalbaarheidsstudie moet duidelijk maken welke titels onderdeel worden van de te ontwikkelen recidivemonitor.

Continuïteit van zorg en behandeling

Ketenpartner Onderzoek.

.....

Contactpersoon:	Franca Eurlings	Thema:	Samenwerking met ketenpartners
Kader:	Eigen initiatief	Startdatum:	Januari 2010
Naam Instelling:	PPC Overmaze	Einddatum:	Doorlopend
Bron:	-		

Doel: Onderzoek naar ketenpartners en de wijze waarop zij tegen de werkwijze van PPC Overmaze aankijken. Met als doel waar nodig te komen tot beleidsaanpassingen.

Samenvatting: Het onderzoek wordt gedaan bij ketenpartners door middel van een interview, waarbij een direct belang bestaat in het kader van patiëntenzorg bijvoorbeeld plaatsende instanties, vervolginstanties, reclassering, veiligheidshuizen, etc.

Meetinstrumenten: Interview.

Participanten: De 3 RO's: PI Roermond, PI de Geerhorst, PI Vught, Veiligheidshuizen, NIFP.

Publicaties: -

Een Art.37 WvSr, één jaar opname...en dan? Een kwalitatief onderzoek naar de mate van bereidwilligheid tot het volgen van nazorg bij forensische patiënten op een FPA.

Contactpersoon:	M.J. van Leeuwen	Thema:	Resocialisatie
Kader:	Opleiding GGZ -VS	Startdatum:	01-12-2011
Naam Instelling:	GGZ-VS i.s.m. Palier	Einddatum:	30-04-2012 ²⁴
Bron:	EFP		

Doel: De onderzoekers willen weten of psychiatrisch patiënten met een Art 37 WvSr. wel vrijwillig bereid zijn om nazorg te ontvangen. Kennis over het wel of niet nodig vinden van het volgen van nazorg en de bereidheid tot het volgen van nazorg door cliënten met art 37 WvSr heeft invloed op de directe zorg. Het bevorderen van consensus tussen behandelaar en patiënt over het belang van nazorg kan binnen forensische behandelprogramma's een belangrijke(re) plaats gaan innemen tijdens de klinische fase van de behandeling. Inzichten over de intenties van patiënten tot het volgen van nazorg geeft aan of de opzet van het Art. 37 WvSr, zonder een verplicht nazorgcontact, aansluit op de huidige klinische praktijk. De onderzoekers zijn verder erg geïnteresseerd of de respondenten nog bereid zijn nazorg te gaan ontvangen nu zij vanaf 1 januari 2012 een eigen bijdrage voor ambulante vrijwillige zorg moeten betalen.

Samenvatting: Door het niet bestaan van een verplicht zorgcontact na een Art. 37 WvSr. kan er sprake zijn van een gat in de hulpverlening wanneer patiënten geen nazorg wensen te ontvangen en niet verschijnen bij de ambulante hulpverlener. De onderzoekers willen weten of psychiatrisch patiënten met een Art 37 WvSr. wel vrijwillig bereid zijn om nazorg te ontvangen. Het onderzoek zal worden verricht door het afnemen van interviews bij forensische patiënten opgenomen op de FPA van Palier met behulp van een semigestructureerde vragenlijst.

Meetinstrumenten: De semi-gestructureerde vragenlijsten die worden ingezet tijdens de interviews is opgebouwd uit 6 topics, tot stand gekomen n.a.v. drie psychologische modellen die van belang zijn voor het onderzoek naar gezondheid bevorderend gedrag en therapietrouw waar het volgen van (na)zorg onder valt. De 3 modellen zijn: "The Health Belief Model", "The Theory of Planned Behavior" en de "Sociale Cognitieve Theorie".

Participanten: Palier, zorgbedrijf van de Parnassia Bavo Groep, M van Leeuwen en S. van Nieuwkerk. GGZ-VS, Utrecht, Drs. D. Polhuis en Drs.W. Houtjes.

Publicaties: -

²⁴ Opgenomen in PILLO als lopend onderzoek

Resocialisatie begint al bij opname.

.....

Contactpersoon:	P.J.A. van der Kroft	Thema:	Behandeleffect
Kader:	Promotieonderzoek	Startdatum:	Maart 2006
Naam Instelling:	Erasmus Universiteit Rotterdam	Einddatum:	-
Bron:	EFP		

Doel: Enerzijds de effectiviteit van de “treatment as usual” (TAU) vaststellen. Anderzijds de werkzaamheid onderzoeken van Community Reinforcement Approach (CRA) bij een forensische populatie. Vervolgens worden op basis van de verzamelde gegevens de twee behandelingen met elkaar vergeleken.

Samenvatting: Achtergrond: De eerste FPA is in 1991 van start gegaan. Sinds die tijd is er geen onderzoek naar de effectiviteit van de behandeling gedaan. Uit de literatuur is bekend aan welke eisen een behandeling voor forensisch psychiatrische patiënten zou moeten voldoen, wil die effectief zijn. Een gedragstherapeutische behandeling, de Community Reinforcement Approach (CRA) wordt binnen dit kader vergeleken met de behandeling gebruikelijk tot dan toe (treatment as usual). Methode: De effectiviteit van de behandelingen zal gemeten worden in termen van: opnameduur, doorplaatsing, recidive en (psycho)sociaal functioneren. De effectiviteit van de TAU zal voor de uitkomstmaten opnameduur, overplaatsing en recidive bepaald worden op basis van retrospectief dossieronderzoek. Voor de uitkomstmaat (psycho)sociaal functioneren zal gebruik gemaakt worden van cross-sectioneel onderzoek, waarbij eenmalig een aantal vragenlijsten zal worden afgenomen. Om de effectiviteit van CRA te kunnen vaststellen zal een longitudinale studie uitgevoerd worden. Gedurende een periode van twee jaar zal naast de TAU volgens de CRA-methode behandeld worden. Bij opname, ontslag en een jaar na ontslag zullen metingen in de vorm van vragenlijsten, interviews en observatielijsten worden verricht.

Meetinstrumenten: SCL-90, Sipp-sf, Euroqol-5D, SF-36, Plezierige Activiteitenlijst, SOAS, REHAB, dossieronderzoek, interviews, observatielijsten.

Participanten: -

Publicaties: -

Sectie Intensieve Behandeling.

.....

Contactpersoon:	Mara Eisenberg	Thema:	KwaliteitvanZorg
Kader:	Instellingsonderzoek	Startdatum:	2008
Naam Instelling:	-	Einddatum:	2011 ²⁵
Bron:	EFP		

Doel: Het inventariseren van de tevredenheid van verwijzers, cliënten en hun netwerk over Sectie Intensieve behandeling (SIB).

Samenvatting: Bij De Waag is Sectie Intensieve Behandeling (SIB) opgezet om de opgeheven dagbehandeling te vervangen. De dagbehandeling bestond uit vijf dagen behandeling, de SIB bestaat uit twee dagdelen per week. In dit onderzoek wordt deze nieuwe vorm van intensieve behandeling geëvalueerd. Bij cliënten wordt nagegaan of de behandeling voldoet aan hun behandelbehoeften en verwachtingen. Ook wordt de mening van betrokken gezinsleden en verwijzers nagevraagd om vast te stellen of in de behandeling voldaan wordt aan hun behoeften en verwachtingen.

Meetinstrumenten: Vragenlijsten 'conflictoplossing bij partners', 'probleeminventarisatie huiselijk geweld'.

Participanten: -

Publicaties: -

²⁵ Opgenomen in PILLO als lopend onderzoek

Monitor Nazorg 2010 3e meting.

.....

Contactpersoon:	Gijs Weijters	Thema:	Nazorg ex-gedetineerden
Kader:	-	Startdatum:	01-09-2011
Naam Instelling:	WODC	Einddatum:	01-09-2012
Bron:	WODC		

Doel: In de derde monitor nazorg ex-gedetineerden ligt de nadruk op de situatie na detentie, omdat er wordt gekeken in hoeverre problemen op de vijf leefgebieden (i.e., identiteitsbewijs, inkomen, huisvesting, schulden en zorg) tijdens detentie zijn ontstaan of juist zijn opgelost.

Samenvatting: Om vergelijkbaarheid van de drie metingen te waarborgen worden, net als in de vorige twee metingen, gedetineerden onderzocht die in de tweede helft van het jaar uit een penitentiaire instelling zijn uitgestroomd. Dit betekent dat in de derde meting van de monitor gedetineerden zijn opgenomen die in de periode 1 juli 2010 tot en met 30 november 2010 zijn teruggekeerd in de maatschappij. De derde meting gaat in op recente wijzigingen in de aangeboden nazorg van ex-gedetineerden, die Staatssecretaris Teeven van Veiligheid en Justitie heeft aangekondigd. Hierbij wordt het Programma Modernisering Gevangeniswezen voortgezet, waarbij de nadruk komt te liggen op de eigen verantwoordelijkheid van gedetineerden. In de derde meting zal de tweede meting op een aantal punten worden uitgebreid. Ten eerste wordt in de derde monitor meer aandacht besteed aan de vraag welke groepen ex-gedetineerden de meeste problemen hebben op de leefgebieden en voor wie nazorg potentieel het meeste oplevert. Ten tweede wordt er onderscheid gemaakt in de voorspelde recidivekans van ex-gedetineerden door gebruik te maken van StatRec. Ten derde kan er met drie meetmomenten beter worden onderzocht of de problematiek op de leefgebieden door de tijd heen is veranderd. De situatie van gedetineerden die zijn uitgestroomd in 2008, 2009 en 2010 wordt in de derde monitor vergeleken. Ten slotte is bij de derde meting meer informatie beschikbaar over de situatie van ex-gedetineerden 6 maanden na detentie dan in de vorige metingen. Er zijn namelijk meer gemeenten in de monitor opgenomen dan voorheen.

Meetinstrumenten: De situatie aan het begin en aan het einde van detentie wordt in kaart gebracht aan de hand van gegevens uit DPAN. Voor de situatie zes maanden na detentie maken we gebruik van gegevens van gemeenten.

Participanten: -

Publicaties: Najaar 2012.

Gegevens uitwisseling door toezichthouders.

.....

Contactpersoon: - **Thema:** -
Kader: - **Startdatum:** -
Naam Instelling: WODC, UvA - Faculteit der Rechtsgeleerdheid **Einddatum:** -
Bron: WODC

Doel: -

Samenvatting: Dankzij de technologische ontwikkelingen van de afgelopen decennia is het steeds eenvoudiger geworden om databases te koppelen en al doende snel gegevens uit te wisselen. Met het voornemen de rijksinspecties zoveel mogelijk te laten samenwerken om de toezicht last voor de samenleving zo goed mogelijk te beheersen, worden de door verschillende instanties verzamelde gegevens bovendien in de toekomst vaker door verschillende diensten gedeeld. Hierdoor zijn de fysieke en organisatorische belemmeringen voor het uitwisselen van toezicht gegevens langzaam maar zeker aan het verdwijnen. Deze omstandigheden roepen vragen op naar de mogelijkheden tot het delen van gegevens en de beperkingen die daaraan moeten worden gesteld. Er bestaan de nodige juridische beperkingen betreffende het verstrekken van gegevens tussen toezichthouders onderling en tussen toezichthouders enerzijds en het Openbaar Ministerie, de politie en de buitengewoon opsporingsambtenaren anderzijds. Die beperkingen vloeien steeds voort uit een gemaakte belangenafweging. Het lijkt daarom raadzaam in de bestudering van mogelijkheden om in de AWB een algemene voorziening hierover op te nemen, die belangenafweging als leidraad te nemen.

Meetinstrumenten: -

Participanten: -

Publicaties: -

Evaluatie pilot zorginkoop DforZo.

.....

Contactpersoon:	-	Thema:	-
Kader:	-	Startdatum:	-
Naam Instelling:	WODC, DSP-groep BV.	Einddatum:	15-09-2012 (ASK toevoeging)
Bron:	WODC		

Doel: -

Samenvatting: Binnen de Directie Forensische Zorg van DJI is de afdeling Zorginkoop (DforZo) verantwoordelijk voor de inkoop van alle forensische zorg voor volwassenen in een strafrechtelijk kader. DforZo verzorgt ook de inkoop van gedragsinterventies in het kader van de Gedragsbeïnvloedende Maatregel (GBM) voor jeugdigen. Het betreft hier een pilot die is opgezet nadat in 2009 bleek dat er niet genoeg zorgaanbod was, vooral waar het erkende gedragsinterventies betreft. Vanwege dat tekort werd vaak afgezien van adviseren, eisen c.q. opleggen van de GBM. Dit evaluatieonderzoek moet uitwijzen of de pilot geleid heeft tot ruimere beschikbaarheid van interventies in het kader van de GBM. Daarnaast wordt bekeken hoe de Raad voor de Kinderbescherming in het kader van taak- en leerstraffen omgaat met het inkopen van interventies, evenals de verschillende Justitiële Jeugd Inrichtingen. Het is belangrijk dat de verschillende inkoopende instanties op een vergelijkbare wijze werken en in het bijzonder een gelijke kostprijs hanteren bij dezelfde gedragsinterventies. Aanvullende vragen zijn of een uniform inkoopmodel dan wel één inkooporganisatie wenselijk is en of het Ministerie van V en J door moet gaan met het inkopen van interventies ten bate van de GBM.

Meetinstrumenten: -

Participanten: -

Publicaties: Onderzoek is afgerond. Publicatie volgt binnenkort.

Open en gekoppelde overheidsdata.

.....

Contactpersoon: Dr. ir. R. Choenni
Kader: Promotieonderzoek
Naam Instelling: TU
Bron: WODC ²⁶

Thema: -
Startdatum: -
Einddatum: -

Doel: -

Samenvatting: -

Meetinstrumenten: -

Participanten: -

Publicaties: -

²⁶ Opgenomen in PILLO als lopend onderzoek

Forensisch Psychiatrisch Casusregister (FPCR).

.....

Contactpersoon:	R.H.S. van den Brink	Thema:	KwaliteitvanZorg
Kader:	-	Startdatum:	2002
Naam Instelling:	Rob Giel Onderzoekscentrum	Einddatum:	Doorlopend
Bron:	EFP		

Doel: Onderzoek van patiëntenstromen en individuele zorgtrajecten.

Samenvatting: In het Psychiatrisch Casusregister Noord-Nederland (PCRN) worden anoniem alle contacten van patiënten met de GGZ, verslavingszorg of forensische psychiatrie geregistreerd, waardoor het traject van zorg aan individuele patiënten in kaart wordt gebracht. In aanvulling op het PCRN wordt een specifiek Forensisch Psychiatrisch Casus Register (FPCR) opgezet. Hierin worden (eveneens anoniem) patiënt-, stoornis-, en zorggegevens vastgelegd die vanuit forensisch psychiatrisch oogpunt onvoldoende nauwkeurig worden geregistreerd in het PCRN (zoals juridische titel op basis waarvan zorg plaatsvindt en aard van een eventueel gepleegd delict). Tevens zal een systeem van periodieke registratie van het functioneren van de patiënt ('effectregistratie') worden toegevoegd, waaraan de registrerende instellingen kunnen deelnemen. Dit laatste zal onder andere betrekking hebben op de aanwezige psychopathologie, het sociaal functioneren en een taxatie van het delict risico. Het FPCR biedt vele mogelijkheden om het inzicht in de forensisch-psychiatrische zorg te vergroten. Zo kan gericht onderzoek worden gedaan naar kenmerken van zorg die van speciaal belang zijn voor de forensische psychiatrie (zoals de in-, door- en uitstroom van patiënten). Bovendien kan binnen het PCRN worden gekeken naar het 'grensverkeer' tussen de forensische psychiatrie en de algemene GGZ (onder andere de GGZ-voorgeschiedenis van forensische patiënten en de uitstroom van forensische patiënten naar de algemene GGZ). Tot slot kan een koppeling tot stand worden gebracht met andere relevante registratiesystemen, zoals het MITS van de TBS-klinieken, FRIS van de NIFP's, of de Recidive Monitor die door het Ministerie van Justitie is opgezet. Een dergelijke koppeling biedt interessante mogelijkheden. Zo kan een uniek zicht verkregen worden op de gehele GGZ en Justitiële 'carrière' van (ex-) forensisch psychiatrische patiënten en kan bijvoorbeeld het lange termijn effect van forensisch psychiatrische behandeling worden onderzocht.

Meetinstrumenten: Psychiatrisch Casusregister Noord-Nederland.

Participanten: GGZ Drenthe, GGZ Friesland, Lentis, Accare.

Publicaties: -

Aantekeningen

A series of horizontal dotted lines for taking notes.

PPC | Penitentiair Psychiatrische Centra

Colofon

Dit is een uitgave van de
Dienst Justitiële Inrichtingen
Sectordirectie Gevangeniswezen
Postbus 30132
2500 GC Den Haag
www.dji.nl

Deze uitgave is zuiver informatief.
Er kunnen geen rechten aan ontleend worden. DJI aanvaardt geen
aansprakelijkheid voor eventuele fouten in deze uitgave.
De personen op de foto's zijn modellen of medewerkers van DJI.

© DJI, september 2012